

ŽIVÉ SLOVO

Pokora vás dělá
sympatickými

Kam vede autentická víra?

Muž, ktorý si chcel uctiť Boha

Téma čísla: **Opravdivosť a pretváarka**

Rodičovství je cesta...

Výchova v křesťanské rodině je dar dítěti a také velký závazek rodičů. Předat víru vlastním dětem, po tom touží každý rodič, který zná osobně Boha. V dnešním rozhovoru se zeptám maminky, Daniely Popovské, rozené Šimíkové, původně z Českého Těšína, nyní z brněnského křesťanského sboru, jak předává víru v Pána Ježíše svým dětem.

Danielo, když se řekne dětství, co si vybavíš?

Vybavím si naši zahradu, velkou a zarostlou, maliny a švestky, které jsme jako děti sbíraly. Hraní s kamarádkami a sestřenicemi na schovávanou. Pamatuji si letní večere venku u ohniště nebo na terase, někdy přímo na kraji

záhonku, kde jsme s mamkou¹ zrovna natrhaly rajčata. Nebo dort k narozeninám, upečený od maminky, se svíčkami a kávovo-máslovou polevou, do které vidličkou psala číslo. Ale taky chystání svačín do školy, úklid a hodnocení, jak nám to šlo či nešlo. Vzpomínám si na letní dovolené v Česku, kolo, bruslení na rybníku, sáňkování na místním kopci nebo na pravidelné návštěvy bohoslužby.

Čím tě tvoji rodiče ovlivnili? Čeho si na nich vážíš?

Vážím si toho, že nás už od dětství vedli k Bohu. Oba s ním měli svůj pravidelný čas, kdy si četli Bibli a modlili se. Od nich jsem se později naučila mít takový čas s Bohem i já. Taky obdivuji, že nevynechávali žádnou příležitost jít do sboru. Každou neděli, čtvrtek, speciální shromáždění nebo konference, vždy tam byli a my tím pádem taky ☺.

Vážím si taťkovy vytrvalosti, přístupu k práci a umění být vděčný za to, co máme.

Mamka uměla vytvořit teplo domova tím, jak o nás pečovala, jak mluvila, jak se nám věnovala a starala se o domácnost, tím vším mě hodně ovlivnila. Je pro mě vzorem a jednou bych to chtěla umět jako ona. Vytvořit doma tu hřejivou atmosféru, na kterou budou naše děti rády vzpomínat.

V předchozí odpovědi jsi zmínila množné číslo, týkající se zřejmě tvých sourozenců. Kolik vás doma bylo?

Ano, mám tři sourozence, dva starší bratry a mladší sestru. Nejstarší Ondra je vedoucí katedry na Pedagogické fakultě Ostravské Univerzity a také se věnuje dětem dorosteneckého věku v Křesťanském sboru v Českém Těšíně.

Martin dlouho pracoval jako záchranář a v současnosti slouží jako uvolněný pracovník pro Křesťanské sbory. Nedávno měl také rozhovor v ŽS na téma „mladí ve sboru“.

Janička pracuje jako účetní v rodinné firmě. Má dvě děti, ráda hraje na klavír i při nedělních shromážděních v Brně. A taky si u nich vždy pochutnáme na dobrém jídle :)

Ted' už jsi sama maminkou, kolik dětí s Michalem máte?

Máme čtyři děti. Lehce nadprůměrný počet :)

Když jsme měli tři děti, tak jsem byla spokojená a užívali jsme si velkou rodinu. Po delší době, kdy jsme řešili jiné starosti, jsem ještě zatoužila po miminku. A tak jsme se rozrostli o nového člena. Nikdy jsem netušila, že budeme mít tolik dětí. :)

Představiš nám je?

Nejstaršímu Patrikovi je 11 let, věnuje se fotbalu, florbalu i volejbalu. Hodně cestuje a chtěl by navštívit všechny evropské státy do svých 30 let (zatím byl ve 14 ze 46 ☺). Rád si pochutná na dobrém jídle a má smysl pro humor.

Kuba má 9 let. Miluje rajskou polívku, masové kuličky a svíčkovou. Má rád všechny věci, kterých je hodně. Je ochotný a trpělivý, učí se hrát na klavír, ujíždí na čokoládě a hraje házenou.

Terezka má 5 let, ráda maluje a tvoří, hlavně se třpytkami. Její oblíbená barva je růžová a fialová. Má ráda oblečení, boty, šaty a kabelky. Je citlivá a kreativní. Jednou by se chtěla stát cukrářkou, mít svůj pojiždný karavan a prodávat zmrzlinu. Nebo bude veterinářkou.

Nejmladší Honzík má 1 rok, je pozitivní, smíšek, hodně aktivní, nerad jezdí v autosedačce a umí to dát velmi jasně najevo :)

S dětmi je to úplně jiná „zbožnost“. Mnoho věcí v rodině se příchodem dětí změnilo. Co se změnilo u vás?

Hlavně je tu velká zodpovědnost za nové človíčky. My rozhodujeme, co do nich nahrajeme, co jim předáme, alespoň v tom úplně nejútlejším věku, kdy se od nás, rodičů, učí. Pozorují naše chování, návyky, rituály a napodobují nás.

¹ Helenou, rozenou Vráželovou

(pokračování na straně 6

Obsah

Rozhovor	
Rodičovství je cesta.....	2
Úvodník	
Koukám, abych byl.....	4
Úvaha	
Na ničom inom nezáleží viac.....	5
Rozhovor	
Rodičovství je cesta.....	6
Úvaha	
Životní odkaz Karla Schwarzenberga.....	8
Pokora vás dělá sympatickými.....	10
Recenzia	
Satanova strategie: Warren W.Wiersbe.....	12
Úvaha k téme	
Opravdivost a pretvářka.....	13
Kam vede autentická víra?.....	14
Úvaha	
Nový rok a nový začiatok.....	15
Osobnosti	
Muž, ktorý si chcel uctiť Boha.....	16
Kvíz	
Pretvářka, pokrytectví a opravdovost.....	18
Úvaha k tématu	
Člověk milosti nebo člověk pravdy?.....	19
Pokrytectví – výsada věřících?.....	20
Poezie	
Galerie.....	21
Úvaha k tématu	
Opravdovost a pretvářka.....	22
Úvaha	
Sme pripravení na nové začiatky?.....	23
Každý deň aspoň chvíľu stáť na správnom mieste.....	24
Webkamera.....	24
Glosa	
I sny mohou někdy promlouvat.....	25
Misie	
Návšteva ve sborech v Číně.....	26
Rehabilitace poválečných traumat.....	26
Misionáři, kteří necestují do ciziny.....	27
Úvaha k tématu	
Pokrytecká zbožnost.....	28
Misie	
Příběhy z Vietnamu.....	29
Spomienka	
Brat Ilko Kozár.....	31
Poezie	
Vážne otázky.....	32

Téma příštího čísla:

Prevenca rodinných problémů

Články k tématu příštího čísla, jakož i další příspěvky zasílejte do konce května / mája 2024 na adresu odpovědného redaktora. Děkujeme. Redakce.

Koukám, abych byl

„Když už člověk jednou je, tak má koukat aby byl. A když kouká, aby byl, a je, tak má být to, co je, a nemá být to, co není, jak tomu v mnoha případech je.“ (Jan Werich)

Mám rád pana Wericha a také jeho citáty. Jsou výstižné. Nevím, jestli byl věřící, ale obyčejní lidé se selským rozumem mají výstižné pohledy na život a z toho vyplývá jejich moudrost. Tento citát se mi připomněl, protože hodně souvisí s naším tématem. Pan Werich nás nabádá, abychom byli právě tím, čím jsme. Abychom ze sebe nedělali něco, co nejsme, protože to pak vypadá divně. A to má pravdu. Někdy chceme možná vypadat a také být něčím jiným, než ve skutečnosti jsme. Prostě hrát si na někoho jiného. Faleš je něco, co je vlastní lidem v moderním světě, jsme k tomu neustále znovu pobízeni, protože to je standardem moderního člověka.

Je to opravdu požehnání, potkáte-li někoho, kdo si na nic nehraje. Můžete věřit jeho slovům, nejsou záludná, dvojsmyslná nebo lstivá. Nemá žádný záměr, který by si nechal pro sebe a s jehož pomocí by získával výhodu. Žádná tajná agenda. Znáte někoho takového? Kdysi jsem se setkal na letním táboře s kamarádem, který, co řekl, to platilo. Z jeho chování to bylo znát, jako by to z něj přímo prýštilo. Možná bych se v něm později zklamal, ale na to nebyl prostor a on působil svým projevem tak, že nebylo pochyb o jeho opravdovosti. Opravdovost však prověřuje čas. Na týdenním nebo dvoutýdenním táboře ve skutečnosti moc nepoznáte a přátelství není prověřeno už jen z toho důvodu, že jste toho spolu příliš nezažili. Ne nadarmo se říká, že člověk pozná přítele právě v nouzi, a ne v dobrých časech.

Teď to zkusme obrátit. Nejde ani tak o to, obklopotvat se opravdovými lidmi,

ale být takovými pro všechny kolem nás, bez ohledu, jací jsou oni. Chci říct – nejsme tady sami pro sebe. Nejsme tady ani pouze pro rodinu a nejbližší. Jsme tady pro Pána Boha, Pána Ježíše. Když si v listech Nové smlouvy čteme, že kvůli Kristu a pro Krista je vše stvořeno, pak se to týká jistě i nás samotných. Jsme tady kvůli němu a pro něj. Nic menšího. A Pán Ježíš říká: „Cokoliv jste učinili tomu nejmenšímu, mně jste učinili!“ Vrací nás k našim bližním.

To má velký význam. Potřebujeme Pána Ježíši svěřit každý den a přemýšlet o tom, jak by se on zachoval v našich situacích. V poslední době poznávám, jaký je Pán Ježíš a kým je. V evangeliích máme popsanou velmi dobře jeho fyzickou stránku, jeho Božství se projevuje v náznacích, v postojích a v jeho přesvědčení - autenticitě. Jeho učedníci na něj také neměli jednotný názor. On sám se jich musí ptát, za koho jej pokládají, protože to není zřejmé. Až v pozdějších listech vidíme zřetelně, kým skutečně Pán Ježíš je a za koho jej pokládají.

V tomto čísle jsme přistoupili k tomu, co nás v redakci dostihlo. Jsme nuceni trochu zvolnit tempo. Ubíráme čtyři strany z našeho časopisu. Jednak materiálu ke zpracování není tolik, ale také proto, že se často dostáváme do časového skluzu při přípravě časopisu. Hledáme tedy další redaktory, a to i občasné přispívatele. Obracíme se na vás, čtenáře, kteří můžete přispět komentářem, krátkou glosou, nebo třeba připomenutím verše, který vás oslovil. Jste přizváni i k tomu napsat, co vás v poslední době oslovilo, s čím souhlasíte, nebo naopak s čím máte problém. Za každou reakci předem děkuji.

Příjemné čtení a inspirativní rozjímání přejí nám všem.

MICHAL MROZEK ■

ŽIVÉ SLOVO

Vydávají

Křesťanské sbory, IČO 00460541
Šámalova 3915/15a,
615 00 Brno–Židenice, ziveslovo.cz

Odpovědný redaktor, správa inzerce a adresa české redakce

Michal Mrozek, Gymnazijní 4a,
737 01, Český Těšín,
tel.: +420 732 434 736,

e-mail: redakce@ziveslovo.cz

Adresa slovenskej redakcie

Peter Kozár, Okružná 3190,
900 01 Modra

tel.: +421 908 390 753

e-mail: pkozar@berea.sk

Redakční rada

Jana Čížová, Peter Kozár, Lenka Libánská, Michal Mrozek, Tomáš Pala, Ondřej Šimik, Jan Vopalecký, Lubomír Vyhnanek, Irena Zemanová,

jazyková korektura: Lucie Šupíková

Grafická úprava a tisk

Gedeon Koukol, Ostravská 130,
735 62 Český Těšín – Mosty

Administrace a expedice pro ČR

Daniel a Daniela Mrozkovi
tel.: +420 737 255 932 a 732 657 842

e-mail: mrozek.dany@gmail.com

mrozkova.daniela@seznam.cz

Robert a Simona Brožkovi

tel.: +420 605 870 575

Křesťanský sbor Český Těšín

Slezská 874, 737 01 Český Těšín

Administrácia a expedícia pre SR

Bohuslav Javor,
Křesťanské centrum Berea,

Okružná 3190, 900 01 Modra

tel.: +421 905 249 379

e-mail: javor@berea.sk

IBAN SK55 1100 0000 0026 2901 0205

Platby a dobrovolné příspěvky

Křesťanské sbory,
Šámalova 3915/15a
615 00 Brno–Židenice

Fio banka, pobočka Český Těšín

Číslo účtu: 2300709184 / 2010

Předplatné v České republice

ČR: na celý rok 250 Kč

+ poštovné 96 Kč

Zahraničí: + poštovné jedné zásilky 91 Kč

Předplatné na Slovensku

na celý rok 12 € + poštovné 4 €

Předplatné na další období končí

jen písemným či telefonickým

odhlášením v administraci.

Časopis vychází čtyřikrát do roka.

Registrační číslo MK ČR 6480

ISSN 1210-6526

Na ničom inom nezáleží viac

Rada počúvam hudbu, obzvlášť vo chvíľach, keď sa veci komplikujú. Keď prežívam veľa tlaku a stresu, hudba je jednou z vecí, ktoré ma vedia upokojiť.

Boli časy, keď som počúvala kresťanské piesne, ktoré svojimi textami kopírovali moju situáciu. Dávalo mi to pocit, že nie som v mojich životných zápasoch sama, že aj niekto iný kráča podobnou cestou. V príhodnom čase mi takéto piesne veľmi pomohli.

Ale postupom času som sa začala orientovať na trochu iné texty. Čím väčšie a dlhodobejšie ťažkosti prichádzajú, tým viac ma to fahá pozeráť hore. Už mi nestačia piesne o zápasoch iných kresťanov. Môj pohľad sa presúva na Toho, ktorý je nad všetkými zápasmi a má všetku moc – na samotného Boha, ktorý je prameňom skutočného pokoja, prevyšujúceho ľudské chápanie.

Otče, osláv svoje meno

K takémuto posunu mi pomohla aj jedna krátka kázeň na modlitebnej hodinke. Uvažovali sme nad tým, ako reagovať, keď je človek v ťažkostiach a zahľadeli sme sa na Pána Ježiša.

Pred utrpením na kríži Pán Ježiš v krátkosti ukázal, čo sa odohrávalo v Jeho vnútri: „Teraz je moja duša rozrušená, a čo mám povedať: Otče, vyprosti ma z tejto hodiny?“ (Jn 12,27) Bola to pre Neho veľmi ťažká chvíľa, oveľa ťažšia, ako my ľudia kedy zažijeme. A práve v takejto chvíli vyslal k svojmu Otcovi krátke a trochu prekvapivé slová: „Otče, osláv svoje meno!“ (Jn 12,28)

Môže sa zdať, že to, čo zvládol Pán Ježiš, je príliš vysoká latka. Ale podobný postoj som našla aj u jednoduchých „smrteľníkov“. Napríklad u Dávida, ktorý v 13. žalme opisuje ťažké okolnosti svojho života a svoje premýšľanie končí slovami: „Moje srdce plesá nad tvojou spásou. Budem ospevovať Hospodina.“ (Ž 13,6) Taký Jób sa vo svojom utrpení tiež nakoniec zahľadel na Boha, pokoril sa pred Ním a dokázal Mu vzdať úctu (Jób 42,1-6). Aj apoštol Pavol, ktorý pre-

žíval kvôli zvestovaniu evanjelia mnoho problémov, nikdy nezabúdal, na kom najviac záleží (napr. Rim 16,27; Gal 1,3-5; Ef 3,20-21; Flp 4,20; 1Tim 1,17).

*Myšlienky utíchli, na ničom nezáleží viac,
skláňam sa k nohám Kráľa,
počúvam lásky hlas.*

Buď vyvýšený.

Na ničom inom nezáleží viac.

Buď vyvýšený.

Na ničom inom nezáleží viac.

(Heartbeat, z piesne: Vyvýšený)

ho oveľa väčšieho ako čokoľvek na tejto zemi.

*Svätý, svätý, svätý Pán,
ktorý bol, je a príde.*

Boh všemohúci,

ktorý bol, ktorý je a príde.

Hoden, hoden si prijať slávu, česť i moc!

*(Simon Khorolskiy, z piesne: Ты достоин/
Si hoden)*

Trochu ťažšie je to ale v mojich modlitbách. Jedna vec je niečo počúvať,

Stojí za povšimnutie, že všetci traja tento postoj preukázali v čase, kedy ich trápenie stále trvalo, ešte nevedeli kedy a ako sa skončí. Ani u Pána Ježiša to nebol postoj „po“ ale „uprostred“ – vo chvíľach, keď ešte niesol na pleciah ťažké bremeno a mal pred sebou veľa bolesti.

Od počúvania k vyznaniu

Ja sa takémuto postoju zatiaľ len učím. Keď si v ťažkej chvíli vypočujem pieseň, ktorá zameria moju pozornosť priamo na nebeského Otca, cítim, že mi to dodáva silu a pokoj. Pomáha mi to upriamiť sa na niečo alebo skôr Nieko-

vpúšťať do srdca, a trochu iné je zvládnuť to aj nahlas a úprimne pred Bohom vysloviť. Povedať Mu priamo do očí, že mi naozaj najviac zo všetkého záleží na Ňom, aby sa On oslávil tak, ako bude chcieť.

Pomáha mi, keď hľadím na veľkého a slávneho Boha aj cez biblické texty (napr. Gn 1; Ž 29; Ž 95,1-8; Ž 104; Zj 4,9-11...). Alebo keď sa zahlbím do Biblie ako celku, čítam ju systematicky od začiatku po koniec a nasávam celý Boží príbeh. Pri pozornom čítaní sa z mysle vytlačajú starosti a stresy, a prináša to ovocie v podobe lepšieho poznania Boha a tým aj hlbšej dôvery v Neho.

JANA ČÍŽOVÁ ■

(pokračování ze strany 3)

Pak jsme se museli naučit dobře plánovat a zároveň být flexibilní a umět se přizpůsobit nové situaci, jako např. nemoci. Změnila se i naše komunikace s manželem, je potřeba si předat spoustu informací ohledně dětí, kroužků, školy, školky, jídla atd. Ale je také potřeba si plánovat společný čas jen ve dvou. V neposlední řadě přibude asi tak milion různých dětských věcí, kterými se postupně plní dům :)

Nejen manželství, ale zejména rodičovství je někdy zatěžkávací zkouškou naší víry. Když bychom se měli ponořit do toho, co všechno musí žena na mateřské „dovolené“ zvládnout, je to o tom, že si jen hraješ s dětmi, a když děti spí, můžeš si jít také zdřímnout ☺? Jak vypadá tvůj všední den s dětmi?

Je toho opravdu hodně, co se musí každý den zvládnout, obzvláště když se jedná o čtyři děti ☺.

Když nad tím přemýšlím, nejnáročnější jsou rána a večery. Zvládat ranní shon – vstávání, chystání snídaně, vypravení kluků do školy, odvoz Terezky do školky a obstarání Honzika - je pro mě asi nejtěžší, protože jsem na to často sama. Manžel pracuje převážně z domu (IT) a díky tomu může obvykle pomoci s hlídáním Honzika. Ráno se snažím najít taky nějakou chvíli na ranní zamýšlení z Bible.

Dopoledne jezdím na návštěvy kamarádek, ke tchýni, na skupinku maminek do sboru, na nákupy, věnuji se úklidu, vaření a hlavně Honzíčkoví. Rozhodně raději uklízím, než vařím. Máme velký dům, tak je toho docela dost ☺, ale při úklidu většinou poslouchám nějaký zajímavý podcast nebo hudbu, a to je pro mě relax. Dopoledne si taky dáváme s manželem kávu, protože v tu dobu je u nás doma největší klid. Je to už takový náš rituál.

Jsem ráda, že bydlíme na vesnici a děti tráví hodně času venku s kamarády, běháním po zahradě, stavěním bunkru v lese nebo hrází v místní říčce. Odpoledne také s manželem vozíme děti na kroužky.

K večeru musí mít kluci vše nachystáno na druhý den, takže kontrolujeme a píšeme ukoly, s Kubou cvičíme na klavír, chystáme večeri. Vždy se snažíme jíst společně a pravidelně míváme takovou slavnostnější večeri, kdy si hezky prostřeme a povídáme si u toho, jak se kdo měl, co zažil, co se mu ten den nejvíc líbilo nebo nelíbilo a společně se sdílíme. Pak všechny nahnat do koupelny a do postelí, což je někdy nadlidský výkon, povětšinou se totiž nikomu nechce jít spát. A ještě večer nachystat svačiny, uklidit linku a stůl, to musí být ☺. A k tomu všemu někde vmáčknout: nakrmit, přebalit, uspat, utřít, převlíct, oblíct, nosit, vozit... Honzíčka ☺

Když nám Bůh dal děti, tak On ví, že my jsme pro ně ti nejlepší rodiče. Jak s Michalem vytváříte pěkné vztahy se svými dětmi?

Snažíme se jim věnovat svůj čas, abychom měli společné zážitky. Nemusí to být jen velké věci, ale i zdánlivé maličkosti v jednotlivých dnech. Objmutí, pohlázení, hezký vzkaz, pusa na rozloučenou, příprava oblíbeného jídla atd. Podnikáme společně výlety, jezdíme na dovolené i vícekrát do roka, na vikendovky, nebo je ráda zapojím do běžných domácích činností, při kterých spolupracujeme. Povídáme si při přípravě večere, u umývání nádobí nebo při práci na zahradě. Kluci rádi hrají s tatínkem fotbal a jezdí na kole. Všichni rádi hrajeme deskové hry, kterých máme už opravdu hodně. Ve výsledku si toho možná nebudou tolik pamatovat, ale určitě se jim vybaví ta atmosféra, jakou jsme nejen doma při všech těch činnostech měli, a na to se chci zaměřit, aby byla co nejpříjemnější.

Pokud chceme své děti naučit omlouvat se a odpouštět, musíme být v první řadě my těmi, kteří se omlouvají a odpouštějí. Myslíš si, že tím, co na našem chování děti vidí, si vytvoří návyky, které od nás přebírají? Jak jim být dobrým vzorem?

To je určitě pravda. To, co děti vidí u nás, pak opakují i ve svém životě. U malých dětí to může někdy vypadat i roztomile, jak se nás snaží napodobit.

Začíná to už u takových maličkostí jako je odnést si po jídle talíř, čistit si zuby, pozdravit nebo ustlat postel. I když jsou větší, stále nás pozorují, jak jednáme v různých situacích. A nemají problém nás s tím později konfrontovat, když pak zažívají to stejné a my po nich chceme, aby reagovali jinak než my tak, jak by to mělo být přece správně. Někdy je těžké umět ve vyhrocené situaci zachovat chladnou hlavu a reagovat s klidem. Myslím, že my se celkem snažíme s dětmi o všem mluvit a vysvětlovat, proč danou situaci řešíme určitým způsobem. Nejde jen o to, že my jako rodiče se omluvíme sobě navzájem, ale je umění jít se omluvit dětem, když jsme udělali chybu nebo neměli pravdu.

A také si myslím, že až budou jednou dospělí a budou mít své rodiny, tak ty návyky a rituály, které se jako děti naučily od nás doma, je budou utvářet a formovat. Na tom pak budou dál stavět, aby mohli být tím, kým chtějí, a záleží zase jen na nás, jak tuto příležitost využijeme a jaké základy jim do života předáme.

Rodiče nemají být vůči dětem ani tvrdí, ale ani příliš povolní a nedůslední. Jak jim nastavovat hranice a přitom jim vyjadřovat lásku?

To je těžká otázka. Děti určitě potřebují hranice, protože se pak cítí bezpečněji. Myslím, že je velmi důležitá komunikace mezi námi a dětmi. Vysvětlit jim s láskou, proč je potřeba, aby tuhle věc dělali nebo naopak nedělali. Důslednost je pro mě velké téma, tam mám určitě co zlepšovat. Jde o to, abychom my jako rodiče měli sebedisciplínu a zaštitili celý chod rodiny a domácnosti v určitém rytmu tak, aby vše hladce fungovalo a aby se zde děti cítily bezpečně. Přijde mi, že když děti ví, co a proč se po nich chce, je nastavení hranic jednodušší. Lásku jim můžeme vyjádřit například svou pozorností, zapojit je do procesu nastavování hranic a nechat je vyjádřit svůj názor. Líbí se mi knížka „**Děti a 5 jazyků lásky**“, kde je krásně popsáno, co které dítě potřebuje, aby se cítilo milováno. U našich dětí je to hlavně pozornost, kvalitní čas, slova potvrzení a fyzický dotek.

Mnoho dětí si stěžuje, že maminka neposlouchá to, co říkají, že tatínek nemá čas na to, aby je vyslechl. Pokud to takto děláme, neřeknou nám časem už nic. Daří se ti najít čas pro každé své dítě? Myslíš si, že jim vždy rozumíš?

Musím si takový čas vědomě plánovat. Je jasné, že nejvíce času aktuálně věnuji Honzíkovi. Ale ani nejsem ten typ maminky, která si ráda hraje s dětmi a vyloženě si užívá, že může stavět domy z lega nebo česat plyšáky. Já tam s dětmi jsem, opravdu vědomě a oni si hrají, případně mám od nich nějaký úkol, co mám dělat. Mají mou plnou pozornost. Na tyhle aktivity s dětmi je skvělý manžel Michal. Umí si to s nimi užít a ještě jim vytvořit z každé hry parádní zábavu. Staví různé bunkry, raketoplány, lodě, hrady z písku, autodráhy a vymýšlí k tomu legrační příběhy a spoustu dalšího... Teď, když jsou děti už větší, hlavně Patrik a Kuba, hrajeme třeba ty deskové hry, jdeme na kolo nebo na film. Samozřejmě, že je náročnější dělit pozornost a svůj čas mezi čtyři děti tak, aby byl opravdu kvalitně strávený, je důležité na to opravdu myslet. Protože je jednoduché pustit jim pohádku nebo dát mobil a mít „klid“. Navíc, ze zkušenosti vím, že každé z našich dětí touží po „svém“ čase stráveném s námi, a proto je hrozně důležité se každému z nich věnovat i individuálně.

A jestli jim rozumím? Těm třem mladším snad ještě ano, u toho nejstaršího si už nejsem tolik jistá, protože často od něj slyším: „Mami, ty to prostě nepochopíš.“

O to víc jsem vděčná za to, že můžeme s Michalem o těch věcech mluvit a on může pak dětem vysvětlovat, co je zajímavé nebo čemu nerozumí.

Modlitba rodičů za děti je důležitá. Nemůžeme si dovolit, abychom byli někdy tak zaneprázdnění, že nám na modlitbu nezbude čas! Modlíte se s Michalem za své děti a modlíte se s dětmi?

Za děti se modlíme a vnímám to jako důležitý úkol rodičů. Scházíme se také ve sboru na skupince maminek, kde se sdílíme, společně se taky modlíme a přemýšlíme nad tématy rodičovství.

Postupně zjišťuji, že je spousta situací, za které se můžeme modlit a předkládat naše děti Pánu Bohu. Navíc, jak rostou, přibývají další oblasti, na které můžeme v modlitbě myslet – škola, vztahy, růst ve víře, čistota, rozpoznávání darů, radost, hledání moudrosti a rozumnosti, nástrahy dospívání, ochrana před zlem atd.

S dětmi se také snažíme modlit, i když určitě máme co zlepšovat. Někdy je čeká určitá situace, které se bojí, a to vždy navrhuju, že to můžeme říct Pánu Bohu, aby jim dodal odvalu. Často také využíváme situace před obědem nebo večerí k modlitbám za jiné věci než jídlo, protože jsme všichni spolu a děti jsou v klidu. To se pak často zapojují i samy.

Proč je pro tebe důležité vést děti k Bohu a jak to konkrétně každý den děláte?

Podle mě je to důležité, protože to, co dětem předáme, když jsou malé, v nich zůstane, i když vyrostou. Chceme jim předat základy víry, na kterých by pak dál mohly stavět své životy. Nejjednodušší cesta pro to, aby poznaly Ježíše je můj (náš) osobní příklad toho, jak my s Ním každodenně žijeme, jaké máme postoje, jak se vyjadřujeme, kam chodíme, co děláme, čteme, s kým se stýkáme. Není to vždy snadné, nedaří se nám to vždy ideálně, ale máme pro ně tento záměr.

Otvíráme s dětmi témata o Bibli, Bohu a Pánu Ježíši, čteme si příběhy nebo jen jednotlivé verše a předáváme jim tak naše poznání. Když byli malí, četli jsme jim před spaním obrázkovou Bibli. Dnes už kluci mají své klasické Bible 21. století. Já ráda dětem čtu před spaním knihy s křesťanskou tematikou. Naposledy jsme četli „Bez Boha na světě“ nebo „Broučky“.

Jakým způsobem bychom měli naše děti chránit před nástrahami okolního světa?

Kromě toho, že bychom je měli každý den svěřovat v modlitbě Pánu Bohu, tak i tím, že jim budeme naslouchat a vnímat je, když s námi mluví. S laskavostí umět vysvětlit všemožné nástrahy okolí. Být přítomní v tom jejich světě a dát

jim náš čas. Vybudovat si tak vzájemnou důvěru a respekt, ze kterého přirozeně vyplyne ochota dětí se s námi o těch, možná někdy nepříjemných věcech, bavit, svěřovat se a mít vůbec zájem o názor a pohled rodičů.

Danielo, naučila ses něco o sobě, jako mamince?

Mateřství je velká výzva a zároveň výsada. Naučila jsem se toho dost a někdy to nebylo příjemné, třeba ranní a noční vstávání ☺.

Naučila jsem se mít trpělivost, ale i jednat rychle a umět se rozhodnout ve vteřině, plánovat, ale i plány rušit a improvizovat, relaxovat a taky pěkně kmitat, když je potřeba. Naučila jsem se řídit dodávku, to jsem teda fakt nečekala, že zvládnou :)

Naučila jsem se, že je potřeba být vytrvalá, jít krůček za krůčkem a postupně tak tvořit velké věci. Rodičovství není jen spousta práce a dřiny, ale nádherná cesta poznání sebe sama a taky trochu zatěžkávací zkouška manželství. Ale stojí to za to, jsem vděčná, že můžu být maminkou našich dětí.

V čem tedy spočívá úspěšné rodičovství?

To nevím. Dnes ale existuje spousta stylů výchovy, můžeme si vybrat, co nám bude vyhovovat a jak se k tomu postavíme. My sami musíme převzít zodpovědnost za to, jak děti vedeme a vychováváme. Každý z nás do něčeho investuje a zároveň očekává nějaký zisk. S dětmi je to ale jiné, máme je, věnujeme jim spoustu naší energie, času i peněz, a přitom neexistuje žádná záruka toho, že se nám tato investice v budoucnu vrátí třeba v podobě pěkných vztahů, péče nebo jiné pomoci. Přesto je máme a radujeme se z nich!

Rodičovství je především cesta, na které se učíme, jak na to. A jak se říká, někdy je tím cílem právě ona cesta. Každé dítě je originál a úkolem nás, rodičů, je správně děti nasměrovat, aby se mohly vydat na svou jedinečnou cestu. A my si tu naši společnou cestu chceme pořádně užít!

**S DANIELOU SI POVÍDALA
LENKA LIBÁNSKÁ ■**

Životní odkaz Karla Schwarzenberga

Mnohý z čtenářů našeho časopisu teď svraští čelo a řekne: „Co tě to Tomáši jen napadlo, připomínat v našem časopisu úmrtí a pohřeb tohoto současného politika? Vždyť tohle nikdy křesťanské časopisy (kromě doby totality) nedělaly!“ To je pravda. Nikdy křesťanské časopisy nereagovaly ani na státní pohřeb Václava Havla, natož pak jeho předchůdců, jako byli Gustáv Husák, Ludvík Svoboda, prezidenti Novotný, Zápotocký nebo dokonce Klement Gottwald.

To vše je pravda. Ale zadržte na chvíli. Jsem přesvědčen, že odkaz Karla Schwarzenberga je už z biblického důvodu hoděn toho, abychom si ho připomínali. Má totiž i nám, křesťanům, hodně co říci a zaslouží si to. Není to totiž ojedinělá zvláštnost a rarita, ale má své biblické opodstatnění. O podobných situacích hovoří celá Bible – ve Starém i v Novém zákoně. Že ne?

Karel Schwarzenberg byl vzhledem ke svému původu a výchově celosvětově známým a uznávaným politikem. Ale věděl, že jeho dny jsou sečteny a že mu odbíjejí poslední hodiny jeho pozemského života. Věděl, že se nedožije Vánoc. A také věděl, že jako světoznámý politik bude pochován se státními poctami, na kterých budou nejen přítomni, ale budou také mluvit zástupci z mnoha zemí. Vyslyšel prosby našeho národa i svolení Rakušanů, aby se rozloučení s ním odehrálo v chrámu svatého Víta, který má ze všech katedrál nejvíce míst pro smuteční hosty.

Co mne na Karlu Schwarzenbergovi fascinuje, byly jeho přípravy na pohřeb. Vyslovil zvláštní přání – aby se na jeho pohřbu zpívala staročeská píseň „Narodil se Kristus Pán“. Podle vyjádření pražského arcibiskupa J. Graubnera Schwarzenberg prohlásil, že Ježíš Kristus je ten největší Boží dar lidem – takový, který rozhoduje o časnosti i věčnosti člověka. Nesmírně zajímavé je

především to, že byl zmíněn pouze Ježíš Kristus jako Boží dar. Nebyla tam žádná zmínka o panně Marii, o svatých a jejich přímluvných modlitbách. Jen Ježíš Kristus sám! Není to fantastické?

A pokud jde o jasné biblické zdůvod-

nění, zvažte. O podobné situaci píše Bible na stránkách Starého zákona, např. o králi Nebúkadnezarovi, Kýrovovi či o Námánovi Syrském (a možná bychom našli další podobné, jako např. Darjaveš médský). To byli rovněž tehdy světově uznávaní politici. A Bible se o nich vyjadřuje veskrze pozitivně. Že vzdali čest a slávu Bohu nejvyššímu a vyzývali k tomu i své poddané. V Novém zákoně je to podobné. Jen si připomeňme Kornelia v Cesareji, Filipa a komorníka královny Kandáky či další podobné příběhy, jako třeba vládce ostrova Kypr (viz Sk 13,4-12). Jako přes kopírák. Všichni vzdali čest a slávu Bohu. Cesta spásy je otevřená i mocným tohoto světa. A konečně, Boží slovo nás

jasně vybízí, abychom se za tyto lidi modlili, protože Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni, a je to napsáno právě v souvislosti s mocnými tohoto světa (viz 1Tm 2,1-4). Z toho jasně vyplývá náš závazek i vůči mocným tohoto světa. Je to tedy zcela v souladu s učením Písma. Proto si myslím, že připomenutí Karla Schwarzenberga je naprosto biblicky oprávněné. Vzpomínám si, že naši otcové ve víře, kteří nás už dávno předešli do nebeské slávy, tak činili. Nezapomínali se modlit za pana prezidenta a v moci postavené. Neměli bychom to tedy činit i my?

Ale vraťme se ke Karlovi Schwarzenbergovi. Připomeňme si stručně jeho život a jeho zásady v něm. Na české Wikipedii (https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Schwarzenberg) je velmi rozsáhle popsán jeho životopis, vzdělání, politické funkce apod., z nichž vybíráme jen ty zásadní prvky.

Narodil se 10. prosince 1937 v Praze-Bubenči. Jeho celé jméno bylo, jak u šlechticů bylo obvyklé, Karel Jan Nepomuk Josef Norbert

Bedřich Antonín Vratislav Menas, kníže ze Schwarzenbergu. Byl nejstarším synem heraldika a historika Karla VI., knížete ze Schwarzenbergu, a jeho manželky Antonie, rozené princezny z Fürstenbergu (1905–1988). Pocházel z mladší, tzv. orlické větve rodu Schwarzenbergů, založené Karlem Filipem (1771–1820), mladším synem Jana I. Nepomuka, V. knížete ze Schwarzenbergu a slavného vojevůdce (byl vítězem tzv. Bitvy národů u Lipska v roce 1813). Své dětství strávil na zámcích Orlík a Čimelice. V Čimelicích navštěvoval též národní školu. Po komunistickém převratu roku 1948 byl jeho rodině zabaven majetek orlické větve. I proto se uchýlili do emigrace

do Rakouska. Tam nejdříve žili nedaleko Salcburku u jeho babičky z matčiny strany Marie Festetics de Tolna (1881–1953), která je živila. O několik let později se přestěhovali do bytu ve Vídni, který se brzy proměnil ve společenský salon. V mládí se Schwarzenberg čile věnoval vídeňskému kavárenskému životu.

Prošel tradiční rodinnou aristokratickou výchovou, kdy se od dětství učil etiketě a několika jazykům, a to zejména němčině a češtině (jako tradičním rodovým jazykům), francouzštině (jako tradičnímu jazyku vzdělaneckých vrstev), a také angličtině (jako jednomu z rodových jazyků jeho matky). Ovládal také italštinu. V roce 1957 absolvoval gymnázium ve Vídni. Následně započal studia práv ve Vídni, poté ve Štýrském Hradci a obor lesnictví v Mnichově. Dle jeho tehdejších známých nebyl nijak výrazným studentem. Studia nedokončil, protože se musel začít věnovat správě rodinných panství v Německu a Rakousku poté, co jeho adoptivní otec Jindřich v roce 1965 zemřel.

Jeho manželkou byla lékařka Therese Schwarzenbergová, pocházející z rodu rakouských hrabat Hardegg (německy Grafen zu Hardegg auf Glatz und im Machlande), který se stal koncem 15. století majitelem hradu Hardegg na rakousko-moravském pomezí po původním rakouském a moravském panském rodu Hardeků. Její otec Johann Hardegg patřil k velkým stoupencům Adolfa Hitlera, od roku 1930 byl členem v Rakousku ilegální nacistické NSDAP a velitelem jednotek SA v Rakousku. Sama Therese se od nacismu v dospělosti důsledně distancovala. Poprvé se setkali ve Vídni v roce 1957 na banketu pořádaném pro nezadané aristokraty. Sňatek uzavřeli v tyrolském Seefeldu 22. dubna 1967. Po svatbě se přestěhovali na zámek Obermurau ve Štýrsku. Therese Schwarzenbergová porodila v době manželství tři děti: Jana Nepomuka (* 13. prosince 1967 Vídeň), Annu Karolínu (* 16. prosince 1968, provdanou za britského scenáristu a dramatika Petera Morgana) a Karla Filipa (* 12. května 1979). Roku 1987 se ukázalo, že Karel Filip je nemanželské dítě, které Therese měla s rakouským politikem a průmyslníkem Thomasem Prinzhornem, který ho pak dohodou z roku 1987 (úředně zaevidovanou roku

1988) adoptoval. Kvůli této aféře se Schwarzenbergovi v roce 1988 rozvedli, ale i nadále zůstali v kontaktu. O Vánocích 1992 utrpěla Therese Schwarzenbergová těžký úraz při lyžování, po kterém byla dlouho ochrnutá, ale dokázala se po rehabilitaci „opět postavit na nohy“.

Karel a Therese Schwarzenbergovi se znovu vzali 25. července 2008; jejich druhá svatba se konala v tichosti na zámku Obermurau. Tento zámek byl postaven předkem rodu Schwarzenbergů v roce 1623 a dodnes jim patří. Therese později uvedla, že: *„Rozvod byl potřebný a nám oběma bylo snad od začátku jasné, že jednou zase budeme spolu schopní žít.“*

Pokud máte zájem o bližší popis života Karla Schwarzenberga, odkazujeme vás na zajímavou knihu - Modrá krev. Po stopách českých šlechtických rodů; Alena Činčerová a Barbora Jarošová Kinská, Česká Televize 2023. Zde se dočtete rozhovory hraběte Kinského s jednotlivými šlechtickými rody, mj. také i s členy rodiny Karla Schwarzenberga.

Jejich prvorozený syn Jan Nepomuk (zvaný Aki, celým jménem Johannes Nepomucenus Andreas Heinrich Joseph Karl Ferdinand Johannes Evangelist die Heiligen Drei Könige Achaz Michael Maria Erbprinz zu Schwarzenberg) navštívil poprvé Československo v roce 1978.

Na podzim roku 1989, po sametové revoluci, se Karel Schwarzenberg vrátil do své rodné vlasti, kde se intenzivně zapojil do společenského, hospodářského i politického života. Prezident Václav Havel jej k 1. lednu 1990 jmenoval členem kolegia poradců, v červenci 1990 se pak stal vedoucím prezidentské kanceláře (kancléřem). Spoluzakládal s ním také Masarykovo demokratické hnutí. Usídlil se na záměčku Dřevíč u obce Nižbor, který od státu odkoupil a na vlastní náklady opravil. Z důvodu politického angažmá následně žil rovněž v Praze. Po odchodu z funkce kancléře prezidenta se věnoval správě navrácených rodinných majetků, neformálně se nadále pohyboval i v politice. V letech 2004 až 2021 byl členem Parlamentu, nejprve jako senátor (2004–2010), poté jako poslanec (2010–2021). V letech 2007–2013

rovněž dvakrát zastával post ministra zahraničí. V září 2011 se s podporou své strany TOP 09 rozhodl kandidovat na prezidenta České republiky v historicky první přímé volbě konané roku 2013. V prvním kole přímé volby, které probíhalo ve dnech 11. a 12. ledna 2013, získal Karel Schwarzenberg 1204195 hlasů (23,4 %) a skončil o necelých 42000 hlasů na druhém místě za Milošem Zemanem. Ve druhém kole přímé volby, které probíhalo ve dnech 25. a 26. ledna 2013, získal Karel Schwarzenberg 2241171 hlasů (45,19 %), čímž skončil rozdílem 470 tisíc hlasů na druhém místě za Milošem Zemanem, který se stal novým zvoleným prezidentem. Po odchodu z politiky roku 2021 žil převážně na Dřevíči, pohyboval se rovněž v Praze a ve Vídni. Nadále se vyjadřoval k veřejnému dění.

Kvůli zhoršenému zdravotnímu stavu byl od září 2023 hospitalizován v pražské Všeobecné fakultní nemocnici. Vzhledem ke svému pobytu v nemocnici si nemohl převzít nejvyšší české státní vyznamenání, Řád bílého lva, které tak místo něj 28. října 2023 převzal od prezidenta Pavla jeho syn Jan. Dne 6. listopadu pak byl letecky převezen do nemocnice ve Vídni. Tam byl později uveden do umělého spánku a po dvou dnech v kritickém stavu krátce po půlnoci z 11. na 12. listopadu 2023 zemřel.

Nutno dodat, že Karel Schwarzenberg byl velkým donátorem a výrazně finančně podporoval Ukrajinu v jejím boji proti ruské agresi. Na tento účel věnoval polovinu svého příjmu z politické činnosti. Druhá polovina připadla tradičně řádu Maltézských rytířů, jejímž byl podle rodinné tradice členem.

Moc bych si přál, aby Schwarzenbergova slova o tom, že Ježíš Kristus je ten největší Boží dar, který má zásadní význam jak pro časný život, tak i pro věčnost, nám stále zněl v uších. Abychom si mohli opravdu ze srdce zazpívat „*nám, nám narodil se!*“ Milý čtenáři, můžeš říci, že se narodil „i tobě“, že je i tvým Zachráncem a nadějí pro časnost i pro věčnost? A pokud ne, co tomu brání? Vždyť Boží nabídka milosti stále ještě platí – Boží náruč je zatím pro tebe otevřena. Ale kdo ví, jak dlouho? Může skončit kdykoliv!

**NA ZÁKLADĚ PRAMENŮ
ZPRACOVAL
TOMÁŠ PALA ■**

Matthias Dannat

Pokora vás dělá... sympatickými

„Pýcha miluje pokoru – a to u druhých,“ říká jedno přísloví. Skutečná pokora je však správné sebehodnocení před Bohem a také před lidmi. Pokorní lidé vědí nejen to, že jsou před Bohem nedokonalí, ale že vše dobré, vše, co se nám daří, pochází od Boha.

„A všichni se oblečte v pokoru jeden vůči druhému, neboť Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost!“ (1. Petrův 5,5) Jsi pyšný?! Ne, ne, nejsme pyšní! Kdo by to připustil!? Navenek působíme rezervovaně a pokorně, ale ve skutečnosti uvnitř – v tichu, v myšlenkách? Jak moje církev roste a roste, dívám se na chřadnoucí církve kolem sebe? Jsem hrdý na to, že jsem udělal všechno správně? Protože všechny děti „chodí s Pánem“? Na rozdíl od některých sourozenců v komunitě, kteří, jak se zdá, nemají se svými potomky dobrý vztah. Nejsme pyšní na svůj intelekt? Vidíme věci rychleji než ostatní a můžeme se vyjadřovat vybraněji? Nebo milujeme „první místa v synagogách“? Nebezpečí je v tom, že my, ty a já, jsme hrdí na věci, které nám Bůh milostivě dal.

Co máme, co jsme dostali?! To vše je milost! Můžeme také dovedně uzavírat spojení proti nepřítelům a dokonce „vyhrát“. Ale co když máme Boha za nepřítel a on se obrátí proti nám? Je něco horšího? Pouze pokorní dostávají milost od Boha, pyšní nikoli. Charles Spurgeon jednou řekl: „*Tento démon pýchy se narodil s námi a nezemře ani hodinu před námi. Je tak vetkán do našeho charakteru, že se od nás oddělí, až když jsme zahaleni do rubáše.*“

Co je vlastně pokora a co není?

Opakem pokory je pýcha. Pýcha je evidentní, když si připisujeme čest, privilegia, práva nebo moc... „*Pýcha má mnoho tvarů a podob, obklopuje srdce jako vrstvy cibule – když sloupnete jednu vrstvu, objeví se pod ní další,*“ napsal Jonathan Edwards. A Martin

Luther musel přiznat: „*Bojím se svého srdce víc, než papeže a všech jeho kardinálů.*“

Pokora je tedy základním postojem, ve kterém poznáváme a vyznáváme svou osobní závislost na Bohu a před Bohem. Bylo to patrné na našem Pánu po celý jeho život na této zemi. On to jen neříkal, on to také žil. „*Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný v srdci.*“ (Mt 11:29) Byl pokorný v srdci, ne ve vzhledu, ne jen ve slovech. Možná si Petr vzpomněl na vůni horní místnosti o 30 let později, když si jeho Mistr před Velikonocemi svlékl svrchní oděv, uvažoval si kolem sebe zástěru, nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy. Přestože od svého otce dostal velkou moc, netrval na svých právech. Netrval na tom, aby jemu byly umyty nohy, aby byl poctěn, aby mu byly uděleny výsady... A pak také přišel k nohám Jidášovým, který ho za chvíli zradil. I u něho se Pán Ježíš sehnul, umyl a osušil. Na jednu stranu akce zbytečná, na druhou zdrcující. Petr vzpomíná na to, co se stalo v horní místnosti, a píše adresátům dopisu: „*Buďte všichni oblečeni do pokory vůči sobě!*“

Na svatbě v Káni skutečný zázrak nespočíval v tom, že Všemohoucí vyrobil víno z vody, ale v tom, že za to odmítl být oslavován; ženich obdržel poctu (Jan 2:10). Když to náš Pán slyšel, nepromluvil: „*Chyba, chyba. Byl jsem to já, udělal jsem to! Cti mě! Komu čest, tomu čest.*“ Ne, náš Pán byl v srdci pokorný! Takhle bychom to asi neudělali, že? Jak rychle upadneme do pasti „*smýšlet o sobě více, než bychom měli*“ (Římanům 12:3)? Jsme hrdí na svou službu, ceníme si jí, posuzujeme sourozence.

Pán Ježíš na jiném místě ve svém životě řekl: „*Tak i vy, až uděláte vše, co vám bylo přikázáno, řekněte: „Jsme nehodní otroci; udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.““ (Lk 17:10)*

Jak vypadá pokora?

Konkrétně to pro příjemce dopisu znamenalo nezabývat se myšlenkami na pomstu, protože pokora snáší nespravedlnost. Jste-li pokorní, nezatrpknete. Nepracujete tajně na tom, abyste odplatili těm, kteří vám ubližují. Ne, svou věc svěřujete zcela do mocné ruky Boží.

Chcete být pokorní? Pokora je vlastnost, za kterou se asi nejméně modlíme. Nebo - kdy jste se za to naposledy modlili? Už jste to někdy vůbec dělali? „*Jsem prostě takový, jaký jsem,*“ říkáme, a tím je problém pro nás vyřešen. Pavel říká, že bychom si měli obléci pokoru. To znamená, že když na vás lidé pomyslí, měli by mít v mysli obraz pokorného člověka. Máme mít dobrou pověst díky naší pokoře. O jakou reputaci usilujete? Jsou to vaše talenty? Vaše postavení jako staršího? Vaše inteligence? Ve skutečnosti chceme, aby nás lidé viděli a obdivovali, nebo nás alespoň neignorovali a nepřehlíželi. Pokora je jiná. Být pokorným znamená, že nesledujeme své vlastní sobecké cíle, ale svěřujeme svou věc Pánu. Ano, být pokorným také znamená hodit všechny své starosti na Boha. Ne, že si řeknu: „*Zajímá mě to, zvládnou to, nevěřím Bohu. Musím to udělat sám.*“ Možná si často myslíš, že jsi křesťanem s největšími starostmi. Co s nimi děláš? Stáhneš se do své ulity nebo se chováš jako ježek vystrkující bodliny?!

Starosti o manželství, děti, vnoučata, hádky, neodpuštění, politická situace, situace v práci, nemoc či smutek. To vše vás unavuje. Dělat si starosti znovu a znovu a nevzdat se Bohu je hřích. Odepiráte tím totiž Bohu přístup ke své-

mu životu a nedůvěřujete mu. Čiňte pokání, pokud se příliš trápíte. Věřte mu, on ví lépe, co je pro vás dobré. Chce naslouchat tomu, co se vás týká, a nabízí vám pomoc. A vás to vůbec nezajímá? To vašeho Pána rmoutí. Přijďte k němu, ctí ho to! Když své starosti předkládáte Bohu, uznáváte, že Bůh je Pánem a vládcem nad vaším životem.

„Bože, věřím ti víc, než věřím sobě.“ Je úžasné umět se zbavit starostí! Využijte této výsady! Nebudte příliš hrdí na to, abyste přiznali svou bezmoc. Nejste Bohu lhostejní. On zná váš život i vaše starosti. Je to dobrý pastýř, který se stará.

Jak si můžeme být jisti, že se o nás Bůh zajímá?

Jsou to mocné ruce Boží, které mohou všechno. Ruce, pro které není nic příliš malé nebo nepatrné. Ruce, pro které není nic příliš velké ani složité. Pro tyto ruce bylo snadné vysvobodit Izrael z Egypta. A tyto ruce také představují naši velkou spásu.

Ukazují na Golgotu. Jsou to mocné, natažené ruce, které se dobrovolně nechaly ukřižovat pro naše milostivé osvobození.

Petr opakovaně poukazuje na velká Kristova utrpení. Přes všechny vaše pochybnosti Bůh stále ukazuje na Kalvárii a říká: *„Copak nevidíš? Podívej se na Golgotu. Tam jsem na tvém místě nechal zbit a ukřižovat svého vlastního Syna, obtíženého tvými hříchy. Podívej, můžu ti dokázat svou lásku jiným způsobem? Jaký další důkaz potřebuješ? Existuje větší láska? Odstranil jsem z tebe tvou největší starost, tvůj hřích. Dívám se ti do očí a říkám ti: Vlož své starosti na mě, já se o tebe postarám. Záleží mi na tobě!“*

Pro Boha je „potěšením“ starat se o vaše starosti. Oslavte Ho tím, že se před Ním ochotně a s radostí pokloníte a odevzdáte mu své starosti. *„Bože, to nejlepší, co se mi může stát, je dát se ti dobrovolně, protože jsi tak velký, tak mocný, tak slavný, tak milující a citlivý.“* Pokud to uděláme, dokonce nás povýší.

Na závěr citát z puritánské modlitby:

„Ó Pane, všechny mé smysly – mé tělo, má mysl, mé srdce – jsou pro mě pastí. Stěží mohu otevřít oči, aniž bych nezáviděl těm nade mnou nebo nepohrdal těmi pode mnou. Příliš často toužím po prestiži a bohatství těch, kdo jsou u moci, a jsem hrdý a nemilosrdný vůči ostatním. Když vidím krásu, svádí mě to k touze – když vidím deformaci, vzbuzuje to ve mně znechucení a opovržení! Jak rychle se mi do srdce vkrádají pomluvy, zbytečné vtipy a nestoudné řeči! Jsem atraktivní? Jaká živina pro pýchu! Jsem znetvořený? Jaká příležitost ke stížnostem a sebelítosti! Jsem nadaný? Jak já toužím po potlesku! Jsem nevzdělaný? Jak já pohrdám tím, co nevlastním! Mám pravomoc? Jak náchylný jsem ke zpronevěře důvěry, k tomu, abych svou vlastní vůli učinil zákonem, k potlačování potěšení druhých, ke službě svým vlastním zájmům a zásadám! Jsem podřízen ostatním? Jak já jim závidím jejich prvenství! Jsem bohatý? Jak jsem namyšlený! Víím, že to všechno jsou pasti, protože jsem tak zkažený, a že jsem pro sebe největší pastí. Lituji, že mé chápání je tak plytké, mé myšlenky tak bezvýznamné, moje snaha tak chabá, moje slova tak prázdná a můj život tak nedostatečný; ale dá se očekávat od prachu něco jiného, než lehkomyslnost a od zkaženosti něco jiného, než nečistota? Vždy mi připomínej můj přirozený stav, ale dej, abych nezapomněl na svůj nebeský titul a milost, která může překonat každý hřích.“

MATTHIAS DANNAT
PERSPEKTIVE 2019/06
[HTTPS://WWW.CV-PERSPEKTIVE.
DE/ARCHIV](https://www.cv-perspektive.de/archiv)
PŘELOŽILA JANA MROZKOVÁ ■

Satanova strategie

Warren W. Wiersbe

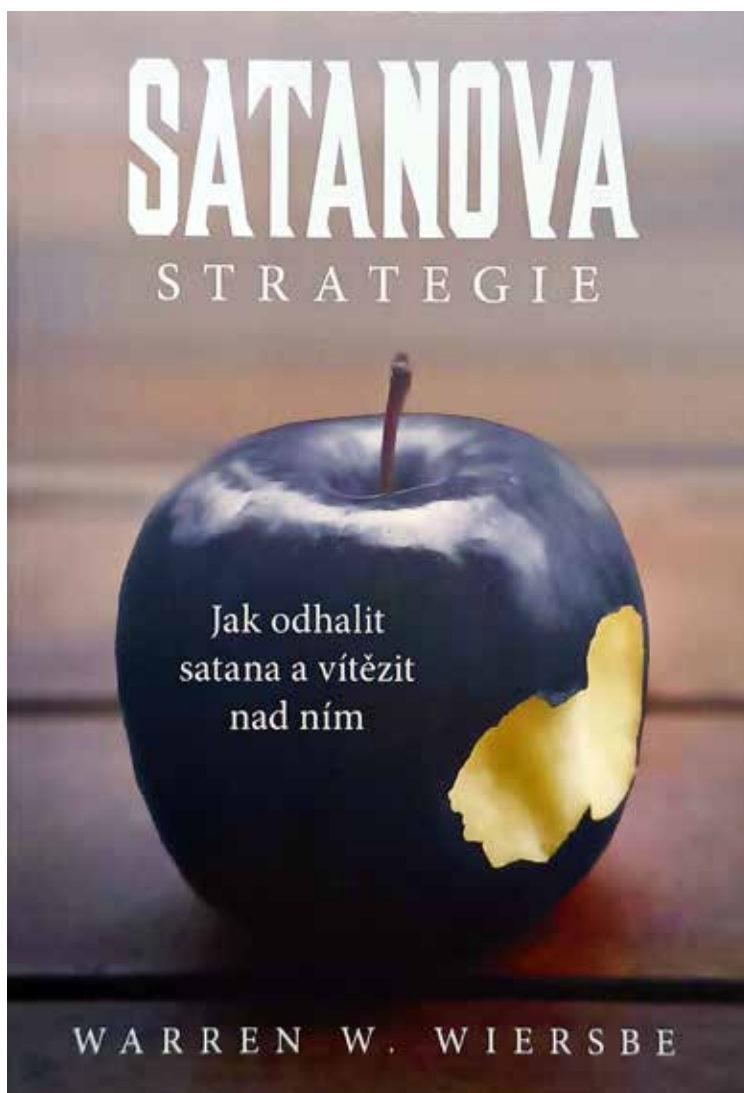
Didasko, 2018, 139 strán

Či sa nám to páči alebo nie, satanovo pôsobenie je súčasťou nášho každodenného života. Bez ohľadu na to, na akej duchovnej úrovni sa práve nachádzame. Ani sám Pán Ježiš sa na tejto zemi nevyhol satanovmu pokúšaniu, o to viac sa musia mať na pozore všetky Božie deti. Kniha Satanova strategie od autora Warren W. Wiersbe nám v tom môže byť nápomocná.

Autor najskôr popisuje štyri základné oblasti, v ktorých satan na nás útočí, aké zbrane pri tom používa, čo chce dosiahnuť a ako sa môžeme brániť:

(1) Satan je zvodca – útočí na našu myseľ, používa na to lož, aby nám zabránil spoznávať Božiu vôľu, a našou obranou je Božie slovo. (2) Satan je ničiteľ – útočí na naše telo prostredníctvom utrpenia, aby v nás vzbudil netrpezlivosť, a našou obranou je Božia milosť. (3) Satan je vládca – útočí na našu vôľu, používa na to našu pýchu, aby nás priviedol k túžbe po nezávislosti od Boha, a našou obranou je Boží Duch, ktorý prebýva v nás. A nakoniec, (4) satan je žalobca – útočí na naše srdce a svedomie prostredníctvom obviňovania, aby sme sa cítili nenapraviteľne vinní, a našou obranou je Príhovorca – sám Boží Syn. Autor svoje rozprávanie dopĺňa vždy praktickou ukážkou zo života jednej biblickej postavy (Eva, Jób, Dávid a kňaz Jošua) a všetky svoje myšlienky podkladá citátmi z Písma.

V nasledujúcich kapitolách autor uvádza aj niektoré ďalšie rady alebo upozornenia. Píše o tom, prečo je dôležité žiť vierou v Boha a ako na to. Píše tiež, že satanovi nesmieme zbytočne dávať priestor, ako to dosiahnuť a na čo pri tom dať pozor. Píše o satanových útokoch na zbor veriacich, na domov a manželstvo. Píše v stručnosti aj o našej výzbroji a tiež o satanovej armáde. A čo je veľmi dôležité – píše aj o tom, že satan nikdy nebol a nebude rovný Bohu, hoci sa tak môže pretvarovať. Nikdy nezabúdajme na to, že Boh, ktorý je

v nás, je väčší: „lebo ten, čo je vo vás, je väčší ako ten, čo je vo svete.“ (1Jn 4,4)

Autor sa drží princípu, že pri uvažovaní o satanovi nie je dobré zachádzať do extrémov – nie je dobré ani ignorovanie satanovho pôsobenia, ani prílišné zaoberanie sa detailmi. Kniha je preto napísaná pomerne stručne a vecne. Jasne pomenúva podstatné záležitosti, ktoré potrebujeme vedieť a dávať si na ne pozor, a zároveň sa nepúšťa do prílišných detailov alebo polemík. Je to jednoduché, zrozumiteľné a užitočné čítanie.

Ak by ste predsa len potrebovali vidieť satanove pôsobenie trochu názor-

skúste si prečítať knihu od C. S. Lewisa s názvom Rady skúseného diavla. Je to praktická ukážka toho, ako satan pracuje. Pri jej čítaní si však budete musieť otočiť hodnoty hore nohami, pretože je písaná zo satanovho pohľadu. To, čo je považované za dobré, je v skutočnosti zlé a to, čo je odsudzované ako zlé, je v skutočnosti pre kresťana dobré. Spočiatku to môže byť trochu mátauce, ale po pár stránkach som sa do toho dostala a nakoniec bola aj táto kniha pre mňa užitočným poučením.

JANA ČÍŽOVÁ ■

Opravdivosť a pretváarka

Keď ma Michal Mrozek oslovil, či by som mohla prispievať do časopisu Živé Slovo krátkymi článkami, vzala som jeho pozvanie ako Božie vedenie pre zmysluplné využívanie môjho voľného času na dôchodku. Otvorila som si webovú stránku ŽS a hneď ma oslovila téma Opravdivosť a pretváarka. Táto téma je aktuálna v každom storočí a v každej generácii. S pretváarkou sa stretli už prví ľudia Adam a Eva v raji a boríme sa s ňou až dodnes. Ako v civilnom, tak aj kresťanskom živote. Kresťania by mali žiť v spoločenstve svetla, lásky a pravdy. Na túto tému som počula kázeň brata, ktorý je už u Pána, ale jeho slovo je stále aktuálne, má moc a silu, pretože je to úprimné vyznanie jeho životných zápasov, výhier i prehier.

Vyznanie pôsobí uzdravujúco na dušu

Máme neformálne stretnutia kresťanov? Máme blízke spoločenstvo s bratmi, sestrami? Sme transparentní? Tieto otázky si položili na jednom stretnutí štyria kazatelia a vzájomne sa vyzvali, aby sa zverili medzi sebou v dôvere, s čím zápasia. Jeden sa priznal, že je doma výbušný, netrpezlivý. Druhý rád z času na čas relaxuje s fajkou v ruke. Tretí občas vynechá pobožnosť a ide si zahrať golf. Štvrtý bol dlho ticho, až nakoniec sa priznal, že rád ohovára a nevie sa dočkať, kedy bude môcť vstať a odísť. Priznali sa, že sú zotavujúcimi sa farizejmi, aj keď sa im to veľmi nedarí.

Ako je to s nami? Ako zápasíme so svojím hriechom? Máme tajomstvá, alebo sme spoločenstvom svetla, sme transparentní? Máme čisté, vyrovnané vzťahy? Alebo máme vzťahy uhladené len navonok. Nevytvorili sme si farizejskú kultúru, kde sa na prvý pohľad zdá, že sme najlepší z najlepších, ale je to viac o zakrývaní zla ako o skutočnom dobre? Zakrývanie hriechu vedie k jeho prehĺbeniu v našom živote.

My všetci sme publikáni. Máme hriešnu prirodzenosť. Ale je rozdiel medzi hriešnou prirodzenosťou a konaním

hriechu. V 1. liste Jána 1,8 sa píše: „Ak hovoríme, že sme bez hriechu, klameme sami seba a nieto v nás pravdy.“ A verš 9 pokračuje: „Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: Odpustí nám hriechy a očistí nás od všetkej nepravosti.“

Väčšinou nemáme problém vyznať svoj hriech, pád nášmu Bohu, ale priznať sa svojmu bratovi, sestre a prosiť ho o odpustenie, s tým už problém máme. Potom sú naše vzťahy formálne, plné rán a bolestí. Úspech liečby na Prednej hore, kde sa liečia alkoholici zo závislosti od alkoholu, nespočíva v liekoch, ale vo vzájomnej otvorenosti anonymných alkoholikov, povedal prednosta liečebne. Oni jeden druhému vyznávajú svoje zápasy, víťazstvá, aj prehry. Ich sila je v spoločnom boji, vo svojom vyznávaní sú chránení pred ďalšou závislosťou.

Vyznávanie nás drží na ceste víťazstva

Jeden z princípov je okamžité vyznanie hriechu, nie zakrývanie. Zakrývanie bude prehľbovať naše prehry. Chodiť v tme podporuje rozvoj hriechu, ktorý skrývame. Je ťažké chodiť v tme a nešpaďnúť. My sme majstrami vo vyhýbaní sa témam, na ktorých naozaj záleží.

Starí bratia sa vedeli spýtať: „Ako sa má tvoja duša? S čím zápasíš?“

Cesta k víťaznému životu je, keď „chodíme vo svetle, ako je On vo svetle.“ (1Jn 1,7) Moc vzájomného vyznávania a istota odpustenia majú vplyv na zmenu života. Satan sa bude usilovať, aby nás dostal do izolácie. My ale potrebujeme žiť v zdravom spoločenstve transparentne. Láska, dôvera a odpúšťanie nám dáva silu nežiť v hriechu.

Vzájomné spoločenstvo nevzniká sedením v jednej lavici, povrchnou komunikáciou, spoločnou vedomosťou, ale vzniká tam, kde ideme pod kožu formálnosti. Musíme byť drasticky úprimní. Nič iné nepomáha. Zdieľajme svoje zápasy, prehry i víťazstvá. Keď sa úprimne otvoríme, len vtedy máme úprimné spoločenstvo. „Boh je svetlo a nieto v ňom nijakej tmy.“ (1Jn 1,5) Ak pestuješ tmu, odstrihávaš sa od Boha ako aj od spoločenstva.

František z Assisi povedal: „Človek je iba tým, čím je pred Bohom, nič viac a nič menej.“ To si uvedomujem aj ja, že nie všetko som vždy robila pre Boha, možno len z vlastnej sily, alebo pre efekt? Nevieťm...

Spomínam si, že som chodila navštevovať do nemocnice jednu mne milú sestru v terminálnom štádiu onkologickej choroby. Lekári ju už ku koncu udržiavali v umelom spánku. Jej manžel sedel pri nej celé dni. Pri jednej návšteve som sa mu ponúkla, že ho vystriedam na nejaký čas, aby si išiel odpočinúť alebo vybaviť mimo nemocnice, čo potrebuje. Súhlasil. Ostala som s ňou v izbe sama. Prešlo 20 minút, prešlo 30 minút a nič sa nedialo, ani sa nepohla. V tom čase som chodila aj ja v tejto nemocnici na rehabilitáciu. Tak som si povedala, že keď sa nič nedeje, vybavím si túto povinnosť. Keď som sa vrátila späť, už tam opäť sedel jej manžel. Zahanbila som sa pred ním, že som nedodržala slovo a nebola celý čas pri nej. A aká som bola pred Bohom? Bola som opravdivá, alebo to bola pretváarka?

Boh je svetlo, v ňom niet nijakej tmy. Choďme vo svetle.

EVA OSTROLUCKÁ ■

Kam vede autentická víra? Do lví jámy...

Opakem přetvářky může být autenticita. Autenticita vyžaduje osobní integritu a sebepoznání. Je to schopnost být v souladu s hodnotami, kterým věříme, a žít život, který odráží naše pravé já. S tím se pojí také otevřenost, zranitelnost a ochota ukázat své skutečné já, i když to může být riskantní nebo nás může vystavit soudům ostatních. Autenticita také vede k hlubšímu spojení s ostatními (usnadňuje budování vztahů), protože dává prostor pro důvěru a vzájemný respekt. Autenticita podporuje pravdivost, transparentnost a sebe-přijetí, přetvářka se opírá o maskování, neupřímnost a často sebezapření.

V kontextu života věřícího křesťana je bezpochyby důležitá autentická víra. Ta zdůrazňuje opravdovost a integritu ve vyjádření a prožívání víry. Je to víra, která není pouze prohlášena, ale je také konzistentně žita v každodenním životě. Autentická víra se projevuje skrze transparentnost, upřímnost a otevřenost ve vztahu k Bohu i lidem, a zahrnuje ochotu být zranitelným a připustit si vlastní slabosti a pochybnosti. Jinak řečeno, autentická víra zdůrazňuje konzistenci a integritu mezi proklamovanými přesvědčeními a skutečným životním stylem, tedy soulad mezi tím, co věříme, a jak žijeme.

V dnešním světě, kde se často setkáváme s pokrytectvím a povrchností, je hledání autentické víry více než kdy předtím aktuální. Autentická víra není jen o vnějších projevech náboženské zbožnosti nebo o dodržování rituálů. Je to o hlubokém osobním vztahu s Bohem, o životě, který odráží naše nejhlubší přesvědčení a hodnoty, a o upřímnosti v našem duchovním hledání. Doposud to zní dobře, vidíte? A jsem přesvědčen o tom, že většina z vás, čtenářů, o takovou víru stojí.

Ovšem, jak už to tak bývá, dobré a kvalitní věci něco stojí, a to ne málo. Jedním z biblických příkladů autentic-

ké víry ve smyslu „ať to stojí, co to stojí“ je prorok Daniel. Daniel byl ještě jako mladík zajat a odveden do Babylónu (i když věřil upřímně Bohu!). Při pobytu v zajetí čelil mnoha výzvám a pokušením, které testovaly jeho víru a odhodlání. Přes svůj mladický věk, který často bývá charakterizován spíše nerozvážností a „mladickou prudkostí“, se Daniel rozhodl zůstat věrný svým přesvědčením, jež spočívala v opravdové víře v Pána Boha. Musel vypadat „divně“, když spolu se svými přáteli odmítl super královské jídlo. Ne proto, že by si rád nedal „do nosu“, ale Daniel věděl, že mezi tímto jídlem je i to, které Bůh jíst zakázal. Jeho odmítnutí jíst královské jídlo, které bylo pro něj nečisté, nebylo pouze aktem náboženského dodržování nějakého předpisu, ale projevem hlubokého závazku ke své víře a důvěry v Boha. Daniela to stálo minimálně určitě pohrdání v očích ostatních vrstevníků, kteří s ním byli na královském dvoře. Dal tím však najevo, že Bohu věří nejen „papírově“, ale i prakticky. Danielova autentická víra byla zároveň testována, když byl vržen do lví jámy za to, že se modlil ke svému Bohu v rozporu s královským nařízením.

Zastavme se a přemýšlejme. Kam až jej ona upřímná a autentická víra v Pána Boha dovedla? V podstatě na jistou smrt. Do lví jámy. Jak je to možné? Takto Bůh „odměňuje“ ty, kdo mu opravdově věří a nepřetvářejí se podle situace? Uvědomil jsem si zde jednu důležitou skutečnost. Upřímná víra v Pána Boha nezaručuje pohodlný život bez problémů. Není to ono známé evangelium prosperity. Právě naopak. Poctivá víra v Pána Boha nás vede často tam, kde bychom vůbec být nechtěli. Žádný rozumně uvažující člověk by přece nechtěl skočit do lví jámy!

Zde udělejme „střih“ a představme si, co by se stalo a jak by se odvíjel Danielův příběh, kdyby přistoupil na požadavek poklonit se králi Darjavešovi. No,

neskončil by ve lví jámě, přežil by! Bůh by mu jistě tuto nevěru odpustil, pokud by toho později litoval. (Jen tak mimochodem, upřímně, já bych si pravděpodobně skok do lví jámy nevybral, proto bych byl dalek soudit Daniele, kdyby udělal totéž). Jinak řečeno, nestalo by se už nic. Daniel by si dál žil svým vcelku spokojeným a dobrým „křesťanským“ životem. Co se však mohlo stát, když Daniel skočil nebo spíše byl do lví jámy vhozen? Bůh se objevil na scéně a zázračně zavírá tlamy lvům! Daniel a jeho okolí bylo svědkem mocného Božího jednání. Jeho víra jistě vyrostla. Ale kde a kdy? Až ve lví jámě, kam se dostal jen díky opravdivé a autentické víře. My se však zpravidla chceme „lvím jámám“ ve svém životě vyhnout. I to může být důvodem přetvářky a neautentické víry, rozporu mezi tím, co říkáme o víře a jak ve skutečnosti jednáme. Díky přetvářce s cílem vyhnout se jámě nás Bůh jistě nepřestane mít rád, ale my sami se okrademe o možnost poznávat Pána Boha nově, takového, jaký skutečně je.

Půjdu ještě dále. Co by se stalo, kdyby Bůh nezakročil a nezavřel tlamy lvům? Daniel by zemřel a rázem se ocitl v Boží náručí...Bylo by to špatně? Někdy se na život příliš často díváme pouze z pozemské perspektivy, ale uniká nám ta nebeská. Jsem přesvědčen o tom, že kdyby Daniel v jámě zůstal (zemřel tam), jeho svědectví o jeho upřímné víře by zůstalo tak jako tak, a možná by bylo ještě silnější! V Danielově příběhu to dopadlo i z našeho „pozemského“ pohledu dobře, stejně jako to, díky Bohu, v mnoha případech dopadá dobře i „našich lvích jámách“. Upřímná, opravdová, autentická víra podstoupí i riziko lví jámy, protože právě tam poznáváme Boha způsobem, jakým bychom ho nikdy nepoznali, kdybychom zůstali na povrchu. Okolí Daniela to vidělo a mělo to něj obrovský vliv...

ONDŘEJ ŠIMIK ■

Nový rok a nový začiatok

pridať Pánovo, potom sme unavení, vyčerpaní, padáme a strácame radosť.

Pod'te ku mne

Pán Ježiš nás chce mať pri sebe blízko – pod'te ku mne – chce nás objať. Mám šesťročnú vnučku, jej objatie ma vždy zahreje. Túžim po nej, lebo ju milujem. Detská láska je čistá, úprimná.

Ľudia si na začiatku nového roka vždy dávali a dávajú predsavzatia, čo vylepšiť vo svojom živote a čo zlé zanechať. Aj ja som si takéto predsavzatia dávala, najmä keď som bola mladšia. V našich kruhoch bolo zvykom, a niekde to ešte pretrváva, ťahať si veršičky z Biblie. Ja som na Silvestra počúvala zaujímavú kázeň.

Konce a nové začiatky

Pán Ježiš nám otvára nové dvere, dáva nám nové príležitosti, obnovuje naše životy. Podmienkou však je niektoré veci ukončiť, zrieť sa ich, vyjsť z nich, aby nám mohol dať nové začiatky.

Je dobré z času na čas bilancovať etapy svojho života. Niektoré konce chceme a isté veci radi opúšťame, ale niektoré sa nám opúšťajú ťažko. Sú to rôzne zlozvyky, alebo tiež nedokážeme vo svojej sile odpustiť niekomu, kto nám ublížil. Zažívame aj hlboké sklamania, šikanu, výpoveď z práce, stratu dôvery v priateľstve, stratu zdravia, existenčné problémy... Sú to konce, kde hovoríme: „Bože, prečo, prečo ja?“ Niečo nezvládam, viem, že nemôžem neodpustiť, že sa nemám hnevať, že by som mala vystúpiť z návalu práce...

Pán Ježiš volá: „Pod'te ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinúť. Vezmite na seba moje jarmo... a nájdete odpočinutie pre svoje duše. Veď moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké.“ (Mt 11,28-30)

Prísť k Pánovi a zložiť mu k nohám svoje konce, to nie je ľahké. Prísť a povedať: „Nemôžem ďalej, nevládzem, neviem vyhovieť Bohu vo svojej sile...“

Nezahlcujme sa prácou, aby sme mohli utiecť pred bolesťou straty, ktorú prežívame. Nesnažme sa svojimi silami riešiť to, čo sami nezvládneme. Je veľká drina odpustiť vo svojej sile sklamanie, je to bremeno a dusí náš modlitebný život, naše chvály, našu radosť. Tieto sta-

vy nás oddeľujú od nových začiatkov.

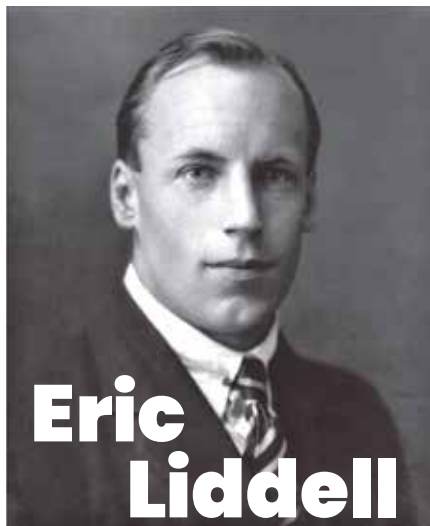
Dajme priestor Bohu, aby riešil náš hnev, frustráciu. Zároveň budme pred ním úprimní a otvorení. On nechce, aby sme ho nasilu chválili, keď máme ťažkosť mysle, aby sme sa smiali, keď sa nám chce plakať. Pred ním sa môžeme cítiť zle, môžeme priznať svoj stav taký, aký práve je. Naučme sa všetko prednášať pred Boží trón a stíšiť sa pred ním.

Pán Ježiš začína slovami: „pod'te ku mne všetci, ktorí ste preťažení.“ Až potom nasleduje: „vezmite moje jarmo, ktoré je ľahké.“ Niektoré konce nevyriešime okamžite, ale bude to chcieť svoj čas. Najskôr zložme svoje jarmo k nohám Pána Ježiša, až potom môžeme vziať jeho jarmo. Nemôžeme k svojmu jarmu

Podme ako deti do Pánovho objatia. On na nás čaká, chce nám dať svoju lásku. Ja viem, že som ním milovaná a on mi dá odpočinutie. Pán Ježiš nezomrel len za to, aby nám odpustil hriechy a zlepšil kvalitu nášho života. Pán Ježiš zomrel za to, aby sme s ním mohli vstať a niesť jeho bremeno, aby sme nežili sebe, ale Pánovi.

Nie je tu len koniec ťažkých koncov, ale je tu aj nový začiatok. Vráťme sa k Pánovi. On vyrieši naše bremená, vzťahy. On nás pozýva do svojej prítomnosti, zaujíma sa o nás osobne, vidí na dno našich srdiec. On o nás stojí. S ním môžeme vstúpiť do nových začiatkov.

EVA OSTROLUCKÁ ■

Eric Liddell

Eric Liddell patrí k menej známym kresťanským hrdinom, ale jeho príbeh určite má čo ponúknuť. Eric je vzácnou ukážkou opravdivého života pred Bohom aj pred ľuďmi a Boh sa k jeho úprimnej oddanosti priznával zvláštnym spôsobom.

Syn misionára

Eric Heny Liddell sa narodil v roku 1902 na severovýchode Číny. Bol jedným zo štyroch detí Jamesa a Mary Liddelovcov, ktorí tam pracovali pre Londýnsku misijnú spoločnosť (London Missionary Society). Otec bol kazateľom, matka pracovala ako učiteľka a ako zdravotná sestra sa starala o choré deti.

Keď mal šesť rokov, rodičia ho nechali aj so starším bratom v Londýne na internátnej škole pre deti misionárov. Obaja bratia si len ťažko zvykali na život bez rodičov a na úplne odlišné prostredie v porovnaní s Čínou. Eric bol ešte k tomu veľmi plachý. Po nejakom čase si našiel záľubu v športe, začal sa mu aktívne venovať a chodil rád aj na biblické vzdelávanie.

Nádejný bežec

V roku 1920 začal Eric študovať na univerzite v Edinburgu matematiku a prírodné vedy. Počas štúdia sa naďalej venoval športu. Pre družstvo univerzity behal šprint a hral ragby a bol v tom veľmi úspešný. Aj keď chcel Eric každý závod vyhrať a tvrdo na to trénoval, jeho typickou črtou bolo, že k ostatným súperom vždy pristupoval s úctou. Každému pred začiatkom závodu podal ruku a poprial mu úspech.

Popri športe Eric nezabúdal ani na vieru v Boha. Chodil každú nedeľu do

Muž, ktorý si chcel uctiť Boha a pomáhať ľuďom

kostola, čítal si Bibliu a viedol usporiadaný život, ale z nejakého dôvodu nechcel o Bohu a o svojej viere s nikým hovoriť. Možno pre svoju plachosť?

Dar slávy

Jedného dňa dostal Eric zvláštnu ponuku: Na univerzite sa pripravovala evanjelizácia pre študentov, ktorej súčasťou bol ragbyový zápas. Eric bol v tom čase už veľmi známym športovcom a keby prišiel odohrať tento zápas a bol ochotný pri tom hovoriť o svojej viere v Boha, dokázalo by to pritiahnuť a osloviť veľké množstvo mladých ľudí.

Eric najskôr váhal, ale nakoniec sa rozhodol túto ponuku prijať a tento moment navždy zmenil smerovanie jeho života. Uvedomil si totiž, že dostal od Boha dar slávy – bol slávnym a uznávaným športovcom – a túto slávu sa rozhodol využiť na hlásanie evanjelia. Od tej chvíle hovoril Eric v bázni a úplnej jednoduchosti na mnohých evanjelizačných stretnutiach a oslovil tisícky ľudí.

Jeho život bol odrazu veľmi hektický, potreboval stíhať štúdium, šport, aj evanjelizácie. Ale nijako mu to neškodilo. Paradoxne, čím viac hovoril ľuďom o Bohu, tým rýchlejšie behal na pretekoch. V roku 1924 sa stal britským majstrom v behu na 100 a 220 yardov. Aj napriek tomu, že bežal zvláštnym štýlom – do cieľa dobehol vždy s hlavou zaklonenou dozadu. Jeho britský rekord na 100 yardov nebol prekonaný ešte 35 rokov po ňom.

Olympijské hry a úcta k Bohu

S týmito výkonmi sa Eric v roku 1924 kvalifikoval na olympijské hry v Paríži. Ako hlboko veriaci kresťan však odmietol bežať závod na 100 metrov, pretože sa konal v nedeľu. Nasledoval silný prúd kritiky, vyčítali mu, že zrádza svoju krajinu, že je náboženský fanatik. Ale Eric bol od malička vedený k tomu, že nedeľa je dňom pokoja a úcty voči Bohu, a nič, dokonca ani vidina zlatej medaily, ho nemohlo od toho odradiť. A tak v nedeľu namiesto pretekov sedel v kostole na bohoslužbách.

Počas týždňa potom štartoval v behu na 400 metrov. Pred závodom mu niekto poslal do hotelovej izby lístok s biblickým textom: „*Lebo tých, ktorí ma ctia, poctím.*“ Tento citát z Biblie (1Sam 2,30) pre Erica veľa znamenal. Nech by závod dopadol akokoľvek, Eric vedel, že si uctil Boha a to bolo oveľa cennejšie ako nejaká olympijská medaila.

A Boh sa v ten deň k Ericovi opäť zázračne priznal. Eric veľmi prekvapivo zvíťazil v behu na 400 metrov aj napriek tomu, že si vylosoval najhoršiu trať, a že na túto vzdialenosť netrénoval. Dokonca vytvoril na tejto trati nový svetový rekord.

Namiesto športovca misionár

Už pred olympijskými hrami sa však Eric rozhodol, že nebude pokračovať v športovej kariére. Chcel sa vrátiť späť do Číny a pracovať ako misionár. Po olympijských hrách Erica za jeho zázračné víťazstvo veľkolepo oslavovali všade, kam sa len pohol, ale na jeho rozhodnutí to nič nezmenilo.

Pri jednom zo svojich príhovorov oznámil širokej verejnosti svoj odchod do Číny. Ľudia boli najskôr šokovaní, ale potom Erica v jeho zámere podpo-

řili. Na jeho posledný bežecký závod prišlo veľké množstvo ľudí. Mnohí prišli nielen preto, aby ho videli bežať, ale aby si potom vypočuli aj jeho kázanie v kostole. Vďaka jeho sláve a médiám čoskoro vedelo celé Škótsko, kam Eric odchádza a hlavne prečo odchádza.

Poslušnosť Božiemu volaniu

A tak sa Eric v roku 1925 vrátil do Číny, do prístavného mesta Tianjin, kde začal po dlhých rokoch odlúčenia pracovať po boku svojich rodičov. Na anglicko-čínskej škole učil chémiu a ako bývalý atlét svetových rozmerov sa staral o telesnú výchovu. Okrem toho pomáhal žiakom aj po duchovnej stránke: viedol ranné stíšenia v kaplnke, biblické štúdium a neskôr aj nedeľnú školu. Eric mal dar hovoriť jednoducho a pri tom veľmi pútavo. Mnohé deti uverili evanjeliu a boli svedectvom pre svojich rodičov.

Počas misijnej služby mal Eric opakovane príležitosť zúčastniť sa bežeckých pretekov, pri ktorých sa znova a znova potvrdzovala jeho výnimočná rýchlosť. Bolo by jednoduché a veľmi lákavé vrátiť sa k športovej sláve, ale Eric zostával verným misionárom, lebo vedel, že práve k tomu ho Boh povolal.

Po troch rokoch spoločnej práce sa musel s rodičmi opäť rozlúčiť. Odišli z Číny kvôli otcovmu zhoršenému zdraviu a už sa tam nevrátili. Pre Erica bolo ťažké zostať opäť sám, ale ani teraz sa nevzdal. Neskôr si doplnil teologické vzdelanie, ktoré začal študovať už Škótsku a v roku 1932 bol ordinovaný za farára. O dva roky neskôr sa oženil s Florence MacKenziou, dcérou kanadského misionára. Spoločne pokračovali v službe v Číne a Boh im požehnal tri dcéry.

Situácia sa zhoršuje

Situácia v Číne sa postupne zhoršovala. Krajina sa ocitla v spore troch strán: o nadvládu sa usilovali komunisti, nacionalisti a Japonci. Eric bol povolaný slúžiť ľuďom v Siao Chang, takmer 600 km (a ca. 10 dní cesty) od Tianjin, kde doteraz pracoval a kde zanechal svoju manželku aj s malými deťmi. Ani tu nebola situácia dobrá, ale bola bezpečnejšia, ako v Ericovom novom pôsobisku.

Eric sa pri svojej misijnej práci doká-

zal prispôsobovať stále ťažším úlohám, lebo ak ho raz k niečomu povolal Boh, nedokázalo ho nič a nikto zastaviť. Vedela to aj jeho manželka a plne to rešpektovala, aj keď bolo odlúčenie pre nich oboch veľmi ťažké.

Milovať všetkých bez rozdielu

V oblasti Siao Chang ľudia trpeli nedostatkom potravín v dôsledku dlhého sucha a následných povodní a k tomu pribudli aj vojnové nepokoje. Do oblasti prichádzali vojaci, ktorí znásilňovali ženy, rabovali a vypaľovali celé dediny a ľudia boli voči tomu bezmocní. Čo nezničili komunisti, to prišli zničiť nacionalisti a po nich Japonci...

Ericovou úlohou bolo chodiť po okolitých dedinách, povzbudzovať veriacich kresťanov a hlásať evanjelium. Bola to veľmi náročná a nebezpečná práca, pretože obzvlášť komunistom prekážalo kresťanstvo a kedykoľvek mohli Erica kvôli tomu zastreliť. Jeho práca bola zároveň veľmi deprimujúca, keď hľadel na veľké utrpenie tamojších ľudí a nemohol na tom veľa zmeniť. Ale ani teraz zo svojej práce necúvol.

Časom naučil týchto ľudí a tamojšiu nemocnicu takmer nemožné – aby začali pomáhať nielen svojim blíznym, ale aj zraneným nepriateľským vojakom. Ako sám hovorieval: „Všetci sú Božím stvorením a Boh ich miluje.“ Eric im v tom dával dobrý príklad svojím vlastným konaním.

Nádej v beznádeji

Keď prišla hrozba, že všetci cudzinci budú zatvorení do internačných táborov, Eric poslal svoju manželku aj s deť-

mi do bezpečia do Kanady. On sám však zostal v Číne, aby mohol naďalej pomáhať ľuďom a prinášať im aj v týchto temných časoch nádej evanjelia.

So svojou rodinou sa lúčil so slzami, ale aj so slovami nádeje: „Tí, ktorí milujú Boha, sa nikdy nevidia naposledy.“ V tej chvíli ešte netušili, že sa na tejto zemi už nestretnú, že sa znova uvidia až u Boha.

Byť Božím svetlom

V marci 1943 sa musel Eric s ostatnými cudzincami hlásiť v internačnom tábore Weixian. 16 hodín cestovali natlačení v špinavom vlaku a Eric sa v tých chvíľach ticho modlil: „Milujúci Bože, pomôž mi byť medzi týmito ľuďmi Tvojím svetlom.“

Vo Weixiane bolo zatvorených 1800 ľudí v biednych podmienkach a na veľmi stiesnenej ploche (140 x 180 metrov). Mali nedostatok jedla a chýbalo im aj veľa iných základných vecí. K tomu pribudol aj jazykový problém, pretože v tábore sa nachádzalo najmenej 15 národností. V prvý deň prízjazdu ešte netušili, že tu strávia viac ako 2 roky.

Strýko Eric

Okrem misionárov z Londýnskej misijnej spoločnosti, boli v tábore aj mnohí misionári z Čínskej vnútrozemskej misie (China Inland Mission), ktorú v roku 1865 založil Hudson Taylor. Medzi uväznenými v tábore bol aj Hudsonov syn Herbert Taylor (v tom čase 83-ročný). Ten prišiel do tábora so stovkou detí bez rodičov – boli to väčšinou deti misionárov Čínskej vnútrozemskej misie. Rodičia niektorých detí boli

v iných táborech a niektorí boli zabíť.

Tieto deti potrebovali starostlivosť a „strýko Eric“ sa čoskoro stal ich najobľúbenejším človekom v tábore. Veľa sa im venoval, viedol biblické vyučovanie, usporadúval športové súťaže, bábkové divadlo, vedomostné hry...

Eric sa staral aj o chorých. Obetavo ich povzbudzoval a pomáhal im aj prakticky, pretože v Siao Chang sa priučil ošetrovateľstvu. Monotónnosť dní a beznádej viedli mnohých k nervovému zrúteniu. Eric sa preto snažil priviesť ľudí k tomu, aby si rozdelil úlohy na zabezpečenie chodu tábora, a aby si našli aktivity na vyplnenie voľného času.

Nečakaný koniec

Koncom roku 1944 začal mať Eric zdravotné problémy. Zoslabol, mal silné bolesti hlavy a neskôr dostal slabú po-

rážku. Ľudia začali tušiť, že ide o niečo vážne, ale nemali podmienky na určenie diagnózy, ani na liečbu. Zakrátko, 21. februára 1945, vo veku 43 rokov Eric zomrel. Pri pitve sa zistilo, že mal v mozgu veľký nádor. Všetkých ľudí v tábore to veľmi zasiahlo a smútili niekoľko dní. Erica s úctou pochovali vo Weixiane.

Verný služobník

Eric Liddell sa stal jedným z najsilnejších a najochotnejších pracovníkov v tomto tábore a jedným z mála ľudí, o ktorom všetci verili, že je spravodlivý. Pre všetkých v tábore bol veľkým požehnaním. Boli o tom podané mnohé svedectvá v knihách, v časopisoch, v rozhovoroch.

V jednej z kníh sa o Ericovi píše: „Vyžarovala z neho sila osobnosti, ktorá ľudí priťahovala, presvedčivá sila jeho viery,

jednoduchá čistota. Mal schopnosť hovoriť s každým ako s priateľom a dať ľuďom pocit, že sú dôležití a potrební.“

Uctíť si Boha a pomáhať ľuďom

Eric sám sa však nikdy nepovažoval za niekoho dôležitého. Bol jednoducho len mužom, ktorý si chcel uctiť Boha a pomáhať ľuďom v núdzi. Bol verný vo svojej službe, nech ho Boh poslal kamkoľvek a postavil pred neho akúkoľvek úlohu. V jeho živote sa naplňali slová z Lukáša 16,10. Bol verný v malých veciach a Boh mu pomáhal udržať si vernosť aj v tých veľkých a poskytoval mu až do poslednej chvíľke zvláštnu ochranu.

PODĽA KNIHY:

ERIC LIDDELL – MEHR ALS

OLYMPISCHES GOLD

OD JANET A GEOFF BENGE

SPRACOVALA JANA ČÍŽOVÁ ■

Biblický kvíz

Přetvářka, Pokrytectví, Opravdovost

I v tomto čísle si môžete urobiť biblický kvíz, ktorý souvisí s témom čísla. Otázky majú vždy nejaký vzťah k tématu pokrytectví, přetvářka, opravdovost. Pokud odpovíte správně na všechny otázky a k odpovědím připojíte i biblický citát, kde lze správnou odpověď najít, a zároveň stihnete odpovědi poslat do 31. 05. 2024 na email ondrej.simik@seznam.cz, budete zařazení do slosování o knižní cenu. Na některé otázky může existovat i více správných odpovědí (postačí zaslat jen jednu z nich). Mohou vám napovědět i některé články v tomto čísle. Pokud nechcete soutěžit, můžete si vyhledat odpovědi jen tak, pro sebe. Správné odpovědi, jakož i jména těch, kdo správně odpoví na všechny otázky, uveřejníme v následujícím čísle (2/2024).

Na všechny otázky z minulého kvízu (4/2023) správně odpověděli a do slosování o knižní odměnu byli zařazení: Zlata Ďuricová z Modry, Mirek Svoboda z Brna, Zlata Brezinová z Modry, Jana a Luboš Marhoferovi z Martina.

Otázky:

1) Jaké město, případně i města, byla

obviněna Ježíšem z pokrytectví a nevíry navzdory mnoha zázrakům, které v něm/v nich vykonal?

- 2) Kteří dva apoštolové (Boží služebníci) jsou jmenováni apoštolem Pavlem v souvislosti s jejich pokryteckým chováním, když jednali odlišně s pohany a Židy?
- 3) Který judský král byl pochválen za svou opravdovou víru a důvěru v Boha, což vedlo k zázračné záchranně Jeruzaléma před asyrským obléháním?
- 4) Kteří lidé projevili pokrytectví, když lhali o částce, za kterou prodali svůj pozemek?
- 5) Který biblický prorok konfrontoval Izrael s jejich pokrytečtím ve zbožnosti a poukazyval mj. na zanedbávání práva a milosrdenství?
- 6) Kdo může být příkladem opravdové víry, když se modlil za své přátele, kteří mu ublížili, navzdory vlastním těžkostem?
- 7) Kdo byl příkladem pokrytectví, když kritizoval Marii za pomazání Ježíšových nohou drahocenným olejem?
- 8) Kdo byl králem, který, i když byl znám svou upřímnou a opravdovou

vírou (ta se mj. projevila rozsáhlými náboženskými reformami), později v životě upadl do pýchy a byl za to pokáran Bohem?

- 9) K čemu (k jaké věci) Ježíš přirovnával pokrytectví?
- 10) Který starozákonní prorok, kterého cituje i Ježíš při jednom rozhovoru s farizeji a zákoníky, psal o tom, že „Tento lid mě ctí pouze rty, ale jejich srdce je daleko ode mě“?

Správné odpovědi na otázky kvízu 4/2023:

- 1) 7 učedníků (Jan 21:2)
- 2) z Naim (Lukáš 7:12)
- 3) Syrofeničanka/Kananejská žena (Mark 7:26-28; Matouš 15:22.27)
- 4) Natanael (Jan 1:48)
- 5) Nikodém (Jan 3:1-2)
- 6) Kleofáš (Lukáš 24:18)
- 7) Josef z Arimatie (Lukáš 23:50-52)
- 8) Annáš (Jan 18:24)
- 9) Herodes (Lukáš 23:7)
- 10) Marie Magdaléna (Jan 20:14)

ONDŘEJ ŠIMIK ■

Člověk milosti anebo člověk pravdy?

Tento článek nás povzbuzuje, abychom milost a pravdu vůči sobě vzájemně nevyhrocovali. Ukazuje zcela prakticky, že milost a pravda připravují cestu k jednotě.

Hromadí se někdy v tobě frustrace? Nereaguješ rád na problémy? Proto, že nechceš druhé zranit? Anebo nemáš odvalu? Pak jsi zřejmě člověk milosti.

Je příjemné mít v blízkosti lidí milosti. Jednají příjemně, akceptují nás takové, jací jsme, a nekladou na nás očekávání a nároky. Člověk ale neví, zda nás opravdu mají rádi anebo jen chtějí mít rádi. Protože lidé milosti mohou být zbabělí a mohou pravdu zamlčet. Často se zdráhají udělat zásadní, těžké rozhodnutí. Akceptují nás takové, jací jsme, avšak nepomohou nám být tím, čím bychom být měli.

Možná jsi ale jiný typ: člověk pravdy. Řekneš všechno hned natvrdo. Tvé motto zní: „Někdo to přece říct musí.“ Tyto lidi mnohdy obdivujeme. Mají přesvědčení a zásady. Věří v pravdu a lež. Určují standardy. Vyslovují se proti nespravedlnosti a zlému. Avšak říkat pravdu bez milosti se může stát výmluvou pro tvrdost. Lidé pravdy jsou loajální k poslání – ale ptáme se, zda jsou loajální vůči nám. Chtějí nás změnit k lepšímu, ale nedovolují žádné chyby. Rychle druhé odsuzují. Udělají těžká rozhodnutí, ale také činí těžkým život jiným.

Uvedu příklad člověka pravdy z jedné facebookové diskuse:

A: Bratr X má absolutně pravdu. Y je zmatkař!

B: Ale vaše volba slov je nelaskavá a odsuzující.

A: Tak je to, když řeknete pravdu. Člověk je pak nelaskavý. Ale dát si námahu odhalit na základě Božího slova bludy, to tam samozřejmě není. Raději hájit bludy a pomlouvat ty, kteří se proti tomu ozvou.

Ne, tak tomu není, říká-li někdo pravdu. Nemusí být přitom automaticky nelaskavý a odsuzující. Přinejmenším tak tomu být nemusí.

Ježíš = milost a pravda

My lidé zpravidla inklinujeme k jed-

Oliver Last

né či druhé straně. Ale náš Pán je vzorem pro spojení milosti a pravdy. Řekl to, co si myslel, a přitom jednal s lidmi plný milosti. Proto Jan ve svém evangeliu píše: „*A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.*“ (J 1,14)

Vidět Ježíše znamenalo vidět „slávu“. Co je to sláva? To, co nás vede k úžasu z Boha. Když nám chybí slova a my zjišťujeme, že tohle je úplně jiná dimenze. To je „božské“! Co je viditelným projevem této slávy? Být plný milosti a pravdy.

Ježíš je plný milosti a laskavosti. Setkává se s námi, dává nám nezaslouženou přízeň, a to bez očekávání reciprocity.

Ježíš je plný pravdy. Pravdivý. Spolehlivý. Upřímný. Říká věci tak, jak opravdu jsou. Opak klamu.

Ježíš je pln milosti. Setkává se s ženou u studny (viz Jan 4). Normálně Židé nemluvili s cizími ženami. On to udělal. Normálně Židé s lidmi ze Samaří nemluvili. On to udělal. Normálně se Židé vyhýbali „hříšníkům“, jako této ženě, která již měla pět mužů. A muž, kterého měla teď, nebyl jejím mužem. Způsob, jakým s ní Ježíš jednal, byl tak empatický. Konfrontoval ji s pravdou jemně a obezřetně. Je to týž Ježíš, o kterém se píše v Janovi 2. S důtkami vyhnal z chrámu prodavače, převracel stoly – a konfrontoval zkažený náboženský systém. Ježíš je plný pravdy.

Tento Ježíš je plný milosti a pravdy. Ne milosti nebo pravdy. V plnosti. Zcela. Dokonale. Přetékající. Odpovídající jakékoli situaci.

Příklad pro znázornění. Naše DNA sestává z dvojité spirály se dvěma jednotlivými prameny stočenými kolem sebe. Boží DNA je milost a pravda. Stejně jako u přirozené DNA jsou prameny vzájemně tak úzce spojeny, že je nelze od sebe oddělit, aniž by se nepoškodila její funkce. Není možno oddělit milost

a pravdu od sebe, aniž by se nezničila jejich funkce.

Aco jsi ty?

Najdi si chvíli čas a zeptej se sám sebe: „*Ke které straně inklinuji? Jsem člověkem milosti anebo člověkem pravdy?*“ Pros Boha o to, aby byla jeho sláva na tobě vidět a abys stále lépe spojoval milost a pravdu.

Ve 2Ko 3,18 je popsáno, jak se můžeme nechat proměnit: „*A my všichni, spatřující s odhalenou tváří Pánovu slávu jako v zrcadle, jsme proměňováni v týž obraz, od slávy k slávě, jako od Pána Duchu.*“

Necháme-li se Bohem proměnit a budeme-li navzájem jednat plně v milosti a pravdě, odrážíme slávu Páně a jsme podobnější jeho obrazu.

Milost a pravda jsou cestou k jednotě

Stále lépe spojoval milost a pravdu není důležité jen pro tebe. Mění to vztahy, týmy i celé sbory. Například pak budeme naslouchat svým protějškům plni milosti a nebudeme brát vážně jejich špičkování. A zároveň budeme stále více schopni vyjádřit to, co si skutečně myslíme – i když to je nepříjemné. Touto otevřeností se prohlubuje naše důvěra. Tak vzniká prakticky pospolitost plná milosti a pravdy. A to potřebujeme. Tato sláva totiž připravuje cestu jednotě.

Proto se Ježíš na konci svého života modlí: „*Slávu, kterou jsi mi dal, dal jsem jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno.*“ (J 17,22)

OLIVER LAST
JE VEDOUCÍ CJ-JUGENDARBEIT
A BYDLÍ SE SVOU RODINOU VE WERNE.
PERSPEKTIVE 04/2023, STR. 21,22.

PŮVODNÍ NÁZEV:
GNADENMENSCH ODER
WAHRHEITSMENSCH?
PŘELOŽIL TOMÁŠ PALA ■

Pokrytectví

– „výsada“ věřících (farizeů a zákoníků)?

Když slyšíme slovo farizej nebo zákoník, pravděpodobně si jej hned spojíme s něčím negativním. Nicméně toto je příliš zjednodušený a jednostranný pohled. Je třeba si uvědomit, že farizeové a zákoníci (též nazývaní učitelé Zákona) měli ve velké vážnosti Zákon, Tóru (Bible tehdy ještě neexistovala), byli hluboce zapojeni do její interpretace a výkladu a měli zásadní vliv na náboženské a sociální normy své doby. Obě skupiny, i přes jisté odlišnosti, sdílely zájem o dodržování a uplatňování židovského zákona. V dnešní době bychom mohli říci, že jim šlo o dodržování toho, co čteme v Bibli. A to je dobré a žádoucí, že?

Farizeové byli členy jednoho z hlavních náboženských a politických hnutí v Judeji. Byli známí svým důrazem na pečlivé dodržování Tóry, a to nejen v chrámovém kultu, ale i v každodenním životě. Kromě písemné Tóry (Pentateuchu) přikládali velký význam i ústní tradici, kterou považovali za důležitou součást božského zjevení. Farizeové se snažili o aplikaci náboženských zákonů na běžné situace a aspekty života, což vedlo k rozvoji složitého systému pravidel a předpisů. Mohli bychom říci, že se snažili být poctivými věřícími, kterým jde o praktikovanou víru v Pána Boha.

Zákoníci byli především učenci a interprety židovského zákona. Jejich hlavním úkolem bylo studium, výklad a vyučování Tóry. Zákoníci byli respektováni pro svou znalost náboženských textů a měli značný vliv na právní rozhodnutí a náboženské praxe. Často sloužili jako soudci a poradci ve věcech zákona a etiky. Zákoníci byli tedy, jak někdy v našich sborech říkáme, „písmáci“, znali Boží slovo velmi dobře. Farizeové a zákoníci byli bezpochyby věřícími, kteří se hluboce angažovali v náboženském životě a usilovali o dodržování Božích příkazů. Jejich závazek k náboženské praxi a studiu zákona byl upřímný a byli považováni za náboženské autority. Pokud propojíme tyto dvě skupiny,

máme zde lidi, kteří znají Boží slovo a záměrně a co nejpoctivěji se snaží jej prakticky uplatnit ve svém životě. Není to „křesťanský ideál“?

Pokud se však díváme do Písma, konkrétně do evangelií, měla právě tato skupina poctivých věřících nejvíce „konfliktů“ s Ježíšem, resp. byla to skupina lidí, kterou Ježíš nejčastěji kritizoval. Jistě bychom mohli říci, že byly vhodnější skupiny pro kritiku (prostitutky, celníci = zloději a podvodníci). Vidíme však, že tyto skupiny Ježíš jaksí bez problémů přijímá, ba dokonce je i vyhledává. Nepochybuji o tom, že Pán Ježíš miloval stejně tak prostitutky jako zbožné farizeje. A možná právě to bylo tou rozbuškou. Problém farizeů a zákoníků byl ten, že si o sobě moc mysleli. Oni jsou přece ti, kteří dělají vše správně. Dělalí, ale jen navenek. Určitě ne všichni a vždy, ale můžeme takto usuzovat, že to pro ně bylo typické. Asi největší a ucelenou kritiku farizeů a zákoníků nalezneme ve 23. kapitole evangelia Matouše. Ježíš jim říká:

*„Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Čistíte vnějšek kalicha a mýsy, ale uvnitř jsou plné loupeže a nevázanosti. Slepecký farizeji, vyčisti nejprve vnitřek kalicha, aby se i jeho vnějšek stal čistým.“
(Mt 23,25-26)*

Můžete si tu kapitolu přečíst celou. Není to příjemné čtení pro člověka, který si myslí, že je dobrým věřícím. Ježíšova kritika se zaměřovala na jejich hypokrizii (pokrytectví), tedy na rozpor mezi vnějším dodržováním náboženských pravidel (tak jak chtěli být druhými viděni) a skutečnou vnitřní zbožností. Pokrytectví a přetvářka jsou úzce související pojmy, jejich hlavní rozdíl spočívá v tom, že pokrytectví má přímou vazbu na morální nebo etické aspekty

chování jedince, zatímco přetvářka je širším pojmem, který může zahrnovat jakékoli předstírání bez nutného morálního rozporu.

Pokrytectví je tedy specifickou formou přetvářky, která se zaměřuje na falešnou prezentaci morální integrity nebo náboženských ctností. Farizeové a zákoníci byli kritizováni za to, že jejich přístup k náboženství byl příliš formalistický a že ztratili ze zřetele hlubší duchovní hodnoty, jako je soucit, milosrdenství a pokora. Viz Matouš 23,23: *„Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Neboť dáváte desátky z máty, kopru a kmínu, ale zanedbáváte to, co je v Zákoně nejdůležitější: právo, milosrdenství a víru. To jste měli činit a ono neopouštět.“* Ježíš se zde odkazuje na výrok proroka Micheáše: *„A co žádá Hospodin od tebe? Jen to, abys činil právo, miloval milosrdenství a pokorně krácel se svým Bohem.“ (Mi 6,8)* Tento verš shrnuje to, co po nás Bůh skutečně chce a na co bychom se ve svém životě měli zaměřit: jednat spravedlivě (činit právo), být milosrdný a žít v pokoře před Bohem.

Příčin jejich pokrytectví (přetvářky) mohlo být více. Přemýšlel jsem o následujících čtyřech:

a) sociální postavení – vážili si svého postavení ve společnosti a mohli se snažit udržet svůj vliv a prestiž prostřednictvím veřejného vykazování náboženské zbožnosti;

b) politická moc – jako uznávaní vůdci měli také politickou moc, kterou mohli ztratit, pokud by nebyli vnímáni jako ti, kdo příkladně dodržují Zákon;

c) náboženská povýšenost – mohli být motivováni pocitem náboženské nadřazenosti, který je vedl k soudům ostatních a ignorování vlastních morálních nedostatků;

d) nepochopení Zákona – možná nedostatečně chápali ducha Zákona, kte-

Galerie

ry zdůrazňuje milosrdenství, spravedlnost a víru, a zaměřili se místo toho na jeho literární dodržování.

Myslím, že tyto motivy mohou vysvětlovat i naši (moji) snahu se přetvařovat. Vybudovali jsme si nějaké postavení (nejen v církvi, ale i v civilním životě), které bychom neradi ztratili. A to by se stát mohlo, kdyby lidé naše jednání (zejména jeho motivy) skutečně prohlédli. Jako věřící pro nás může být extrémně lákavé se povyšovat nad naše spoluobčany neznající Ježíše, protože „jistě a objektivně“ se chováme lépe. Skutečně? Nejednou jsem slyšel větu (a musím jí dát za pravdu), že nevěřící se chovají lépe než věřící. Může se také stát, že nepochopíme podstatu toho, co Ježíš říkal, a soustředíme se na naučené, mechanické dodržování náboženských předpisů, které se, v horším případě, nekládají vůbec na Božím slově. A když zjistíme, že jsme mimo, nechceme si to přiznat, a tak si raději na vzorné křesťany hrajeme, protože před druhými divadlo hrát lze. Se vstupem do modlitebny není příliš obtížné nasadit úsměv, podat ruku a na otázku, jak se daří, zpravidla opovědět: „Dobře, díky Bohu“. Taková církev však nebude přitažlivá, nebo jen do té doby, než to lidé „zvenku“ prokouknou. A oni to prokouknou! Být upřímný a poctivý ve své víře, klopýtající, padající, je těžké. Žít svoji víru skutečně autenticky, což znamená ukázat i na své slabé stránky, pády, je složitější než se přetvařovat. Na druhou stranu asi tušíme, že Ježíš nás volá právě k této autentické, upřímné víře.

Mám za to, že Ježíš nekritizoval farizeje a zákoníky proto, aby jim dal „co proto“, ale aby je zburcoval k obratu. Možná by si mnozí z nich jinak ani neuvědomili, že dělají něco špatně. Uvědomění si vlastního pokrytectví, vlastní přetvářky je prvním krokem k tomu začít s tím něco dělat. Bůh nás vidí, i když se nepřetvařujeme, a přesto je jeho náruč otevřená. Toto zjištění je velmi osvobozující! Pokrytectví a přetvářka nás v jistém smyslu svazuje, dělá někým, kým ve skutečnosti nejsme. Autentický život ukazuje na to, kým skutečně jsme. Boží náruč je otevřená a čeká na to, až si uvědomíme, že díky Jeho milosti si nemusíme před sebou ani před druhými na nic hrát. Ježíšova náruč byla otevřená pro ženu hříšnici, Zachea, lotra na kříži a je otevřená pro mě i pro tebe. Všichni tito lidé poznali, jací skutečně jsou, a před Ježíšem se nepřetvařovali. Ježíš to ocenil a jsem přesvědčen o tom, že to (NEpokrytectví, NEpřetvářku, autentický život se vším, co k tomu patří) ocení i lidé kolem nás, kterým se někdy tak „horko těžko“ snažíme předat evangelium. Proč asi?

*Zahlédl jsem v galerii obraz,
párkrát jsem kolem něj prošel,
ale pořád se k němu vracím
a přemýšlím nad jeho významem,
vzbuzuje ve mně emoce.*

*Jsem chvíli veselý, pak smutný,
ale obraz stále mlčí,
jeho poslání je možná
jen tak viset na zdi.*

*Je to ale možná odraz našeho nitra,
jak autor zamýšlel.
Křivky odhalují naše myšlenky,
barvy pocity,
jejich souhra a harmonie se však prolíná
se silnými protiklady a odpudivými kontrasty obav,
protínají je však i silné linky naděje
mířící kamsi až za rám
a jsem našťvaný na autora,
že obraz nedokreslil.*

*Obraz si nesu stále v mysli.
Mám litovat, že se ve mně probudila mysl,
nebo mám zapomenout?
Nenechává mě chladným,
začínám postupně rozumět tomu záměru autora,
něco v mém nitru se mění
a přetváří v něco nové.*

Výklad: Báseň pojednává o tom, jak si člověk, který se prochází galerií, uvědomí to, že je někdo jako Autor (Stvořitel), který zná naše nitro, zná naše myšlenky, pocity i obavy. Dokáže je plně zobrazit, pochopit a zároveň do obrazu nás samotných ukládá naději, která vede někam mimo obraz, kam už nevidíme a nevíme, co nás čeká. Autor nás tím ale nabádá k tomu, abychom se dále spolehli na jeho plán naděje a záchrany. Tímto obrazem nás samotných se nás pokouší probudit a chce, abychom našli smysl a plnost života a opět se s ním setkali skrze Ježíše Krista, který se obětoval proto, abychom mohli být takto zachráněni. Autor (Stvořitel) nás miluje a chce, aby se naše nitro proměňovalo k jeho obrazu, abychom jako lidé nepromarnili život a nepropásli plán záchrany nás samotných.

Opravdovost

a přetvářka

Musím přiznat, že být opravdovou mě baví. Odráží to mou pravou identitu, mé přemýšlení, mé postoje. Někdy tím člověk na sebe upoutá pozornost, může svou opravdovostí někomu pomoci, může ho inspirovat. Často o tom slyšíme kázat, mluvíme o tom soukromě na skupinkách – jak je dobré být autentickým, opravdovým.

Myslím, že každý z nás o to usiluje, že je to vlastně nějaký hnací motor, který nám přináší dobré. Sám Ježíš právě svou opravdovostí šokoval téměř každého, s kým se setkal, s kým mluvil, nebo i toho, kdo jej z dálky pozoroval. Mě vlastně taky zaujal právě svou opravdovostí, protože to, co mluvil, bylo tak zvláštní, jiné a lákavé. Na první dobrou jsem uvěřila jeho slovům. Zamýšlela jsem se nad nimi, snažila se tomu porozumět. Brnkalo to na každou mou strunu v životě, až jsem si řekla: „Toho člověka musím poznat, ten mi má co říct.“ Je tomu tak dodnes, protože Ježíš je opravdový, má stále co říci, stal se mým, naším zdrojem.

Jenže, ono být opravdový, myslet si a činit to, co považuji já za dobré a opravdové, může i bolet. Nebo bolest způsobovat - a to tehdy, když jsme necitliví. Ježíš ale uměl být opravdový i v tomto bodě. Vlastně měl protiváhu. On umí být opravdový a citlivý, když chce uhodit hřebíček na hlavičku, když chce člověka posunout dál, vyvést jej z omylu. (Záměrně neříkám, že když chce člověka napomenout, potrestat či napravit). Všimněme si toho při pozorném čtení příběhů v evangeliích. V jeho opravdovosti byla pokora, láska i soucit. Ano i jistá nekompromisnost, ale nikdy ne podpásovka a mnutí si rukou ve stylu: „*To jsem mu to nandal*“.

Opravdovost nás neopravňuje být sebevědomými ve stylu: „*Však já to vím. Já vím, jak na to. Já jsem dobrý. Já jsem*

z věřící rodiny.“ Být opravdovým je celoživotní proces a škola pokory. Protože právě v pokoře se rodí opravdovost a jsme schopni více vnímat, být citliví, tiší a pomalejší k mluvení a rychlejší k naslouchání. Myslím, že na pravou opravdovost, autentičnost prožívanou v praxi a vkládanou s citem do každodenního života zareagujeme nejen my věřící, když ji na svých spoluvěřících vnímáme, ale zareagují na ni především lidé zvenku, hledající a žijící bez Boha.

„Některá cesta připadá člověku správná, avšak nakonec je cestou smrti. I při smíchu může bolet srdce, na konci radosti je žal. Prostopráchný věří všemu, ale chytrý zvažuje své kroky. Moudrý se bojí a odvrací se od zla, kdežto hlupák jedná nadřazeně a sebejistě.“
(Př 14: 12-13, 15-16)

Přetvařovat se

Musím se ale přiznat, že přetvařování mě taky baví. A teď bych si měla dát ruku na pus a stydět se. Asi ano. Stydím se za to, když je přetvářka odhalena. Ale než se odhalí, pomáhá mi. Pomáhá mi zakrýt něco, o čem možná nejsem přesvědčena, co mi nejde, něco, kde potřebuji ušetřit čas, kde potřebuji vykličkovat nebo něco obejít. Mně (nám) je to vlastní. A možná ještě více než opravdovost. Přetvářka je taky jakousi hybnou silou, motorem, něčím opojným, co nás na jistou dobu zbaví napětí, odvede pozornost, uleví. Zřejmě asi trochu působí jako droga. Ale když pak vystrízlivíme, čelit realitě vlastního svědomí není žádný med. Ale je to odrazový můstek k tomu, abychom se propracovali k opravdovosti, k tomu, jak to vlastně se mnou je. A o to jde. O to jde samotnému Ježíši. Aby nás z těchto na-

šich kliček a výhybek vyvedl. Tady On uhodí pomyslný hřebíček na hlavičku.

Jenže na přetvářku jsme si jaksi zvykli. Jde s námi už odmala. Snadno jí podlehneme, nenápadně se do našeho života zakořeňuje a roste, aniž bychom to vnímali. Je snadné si na ni zvyknout. Je to jednodušší a méně bolavá cesta. Můžeme přetvářkou zaobalit naše prohry, špatná rozhodnutí, různá zranění. Zkrátka zakryjeme tím naši opravdovost, to, jací ve skutečnosti jsme. Já to poznávám na sobě právě tehdy, když mě zaujme někdo svou opravdovostí a jeho slovo mě šokuje. Jako první reakce pak zní: „*No to snad nemyslí vážně?!*“

Obyčejně to bývají naše dvě dcery. Umí perfektně uhodit hřebíček na hlavičku. A moc se s tím nepárou. Ano, já je pak mám možnost trochu korigovat, učit je jisté citlivosti. Ale nezlobím se na ně. Moc mi pomáhají vyvést mě z omylu a nepřetvařovat se. A já se to učím také vůči nim.

Naše rozhodování

Každý den si musíme vybírat to, jak budeme žít. Rozhodujeme se a někdy kličkujeme. Ježíš nás chce z tohoto kličkování vyvést. Chce, abychom byli sami sebou, opravdoví, pokorní, jím obnovení a napravení, citliví a moudří. V tom je celá podstata jeho spásy. A tak jako korigujeme malé dítě, jak ho navádíme na správnou cestu, aby nevběhlo do vozovky, tak vnímám, že i nás Bůh koriguje a říká nám: „*Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni uvidí Boha. Blahoslavení, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni Božími syny.*“ (Mt 5: 5-7)

ŠÁRKA HÚŠŤOVÁ ■

Sme pripravení na nové začiatky?

Náš život má určité etapy, ktoré sú podmienené aj vekom. Časom dozrievame na nové začiatky. Je čas štúdia, zamestnania, rodičovstva...

Sú začiatky, ktoré musíme urobiť a nerobia sa nám ľahko.

Potom sú začiatky, na ktoré sa pripravujeme, ktoré plánujeme.

A potom sú to Božie začiatky, Boží plán v našom živote.

---

*„Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, ja vám dám odpočinúť.“
(Mt 11.28)*

Boh nás pozýva v prvom rade do osobného vzťahu s ním, napriek tomu, že nás pozná skrz-naskrz. Niektorí kresťania ostanú len pri prvom pozvaní, mať s ním spoločenstvo, a dosť. Chceš viac poznať Krista, alebo ti stačí len jeho odpuštenie?

Boh nás pozýva aj do práce.

---

*„Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše. Veď moje jarmo je príjemné a bremeno ľahké.“
(v. 29.30)*

Nový začiatok prichádza s výzvou, ktorú častokrát uhasíme hneď v zárrodku a ju odmietneme. Nechceme sa vzdať svojej komfortnej zóny, svojho pohodlia, súkromia. Alebo sa jednoducho necítíme na službu, do ktorej nás Pán Boh povoláva.

Tak to bolo aj s Mojžišom. Žil štyridsať rokov na kráľovskom dvore. Bol adoptívnym synom dcéry egyptského kráľa. Absolvoval egyptskú univerzitu. Napriek tomu ďalších štyridsať rokov strávi ako pastier oviec. Nie je to strata času? Nemohol robiť niečo užitočnejšie?

Na faraónovom dvore absolvoval ľudskú prípravu. Na púšti pri ovciach absolvoval Božiu prípravu. V prvom prípade išlo o vzdelanie. V druhom o charakter. Svet z nás môže vychovať vzdelaných ľudí. Ale len Boh z nás môže urobiť charakterných ľudí. Vo svete si človek vystačí aj bez charakteru. Veď ten sa dnes nenosí! Tam nám stačí vzdelanie. Aj Mojžiš už má za sebou jednu skúsenosť aj s faraónom aj s Izraelom. Bolo to vtedy, keď sa pokúsil pomôcť svojmu ľudu vo svojej sile a múdrosti. Zažil však totálny neúspech. Izrael ho odmietol a faraón vydal na neho zatykač. Táto skúsenosť zlyhania a neúspechu z minulosti ho pripravila o všetku sebadôveru. Vtedy, keď si myslel, že je niekto, bol pre Boha nepoužiteľný. Teraz, keď prežíva, že je nikto, stane sa pre Boha použiteľným.

Už to nie je ten horlivec spreď 40 rokov.

Zrelosť človeka sa totiž meria jeho sebazpoznaním, jeho pokorou. Ale na konci rozhovoru s Bohom Mojžiš zistí, že otázka nestojí tak, kto je on, ale kto je Boh. Boh dáva svoj sľub Mojžišovi: „Budem s tebou.“

Boh mu hovorí: „Teraz choď, posielam ťa k faraónovi. Vyveď môj ľud, Izraelitov z Egypta.“ Mojžiš však odpovedá: „Ktože som ja, aby som šiel k faraónovi a vyvieďol Izraelitov z Egypta?“ Boh ho uistil: „Budem s tebou...“

To je sľub Božej prítomnosti pre každú potrebu, pre každú situáciu.

Odvráťme pohľad od seba a obráťme ho na Boha. Lebo keď Boh je so mnou, potom otázka, kto som ja, je bezpredmetná. Boh všetku moju nedostatočnosť vyváži svojou dostatočnosťou a mocou. On nám zaslúbil, že bude s nami až do konca sveta.

Keď však vstúpime do jeho povolania, cítíme aj jeho zmocnenie. Tak, ako to

pocítil aj Mojžiš, ktorý sa stal nástrojom v Božích rukách. Lebo, keď Boh koná svoje dielo, používa ľudí.

Vnímame takéto Božie volanie? Poď, teraz ťa chcem tomuto učiť.

Väčšina mojich nových začiatkov nastala pozvaním do služby niekým. Nikdy neprišiel môj nový začiatok tak, že ja som sa na to cítila. Prišlo to pozvanie väčšinou od ľudí. Prizvali ma k spolupráci.

K literárnej činnosti ma prizval môj švager Janko Ostrolucký a bol aj mojím sprievodcom v tejto činnosti.

K spolupráci so ženami aj so sestrami v Pánovi ma pozvala moja priateľka. Táto práca už trvá viac ako dvadsať rokov a Pán sa k nej priznáva.

Aj na stretnutia seniorov som bola pozvaná k práci a toto spoločenstvo ma vždy obohacovalo.

Pozval ťa niekto do spolupráce?

My ako kresťania môžeme žiť sebe, ale Pán Ježiš nám dáva možnosť žiť jemu.

To je úplne iný level, jeho prežívanie, o čo ide jemu. Môžeme vyznávať spolu so žalmistom:

Ty si môj Pán, moje Dobro, nie je nad teba! (Ž 16,2)

Jedno si žiadam od Hospodina, iba to budem hľadať, aby som mohol bývať v dome Hospodinovom po všetky dni môjho života. (Ž 27,4)

Ale to, čo mi bolo ziskom, položil som pre Krista za stratu. (Flp 3,7)

Keď sa naša vôľa zjednotí s tou Božou, takže pre seba chceme to, čo chce pre nás Boh, dajú sa aj v našom živote veci do pohybu.

Pane ukáž nám čo je tvojou vôľou pre nás. A potom nám pomôž chcieť pre seba to, čo Ty chceš pre nás!

Každý deň aspoň chvíľu stáť na **správnom** mieste...

Mať hviezdy nad hlavou

Počas vianočných sviatkov bola u nás na námestí nainštalovaná veľká svetelná guľa. Keď ste sa za tmy postavili dovnútra a zdvihli hlavu hore, nech bolo akokoľvek zamračené, tu ste vždy mohli vidieť hviezdy.

To mi pripomenulo, akého mám Boha. Nech mi bude akokoľvek ťažko, aj keď sa stiahnu nado mnou tie najčiernejšie mraky, keď zdvihnem hlavu hore, uvidím Ho tam. Len sa musím postaviť na to správne miesto.

Pre mňa je takým miestom moje osobné stíšenie s Bohom – modlitba a štúdium Biblie. Účasť na spoločných stretnutiach kresťanov. Tichá prechádzka prírodou, kedy obdivujem nádherné Božie stvorenie. Alebo keď sadnem ku klavíru a precvičujem si piesne, ktorými potom môžem prispieť k Božej osla-

ve v Cirkvi... Aj vy určite máte alebo si nájdete miesta, z ktorých budete mať jasný výhľad na Boha. Za posledné roky som zistila, aké je dôležité nájsť si na to čas každý jeden deň, aj keby to malo byť len pár minút.

Žiť s výhľadom na nedeľu

Často myslievam aj na iný obraz, ktorý som kedysi čítala v jednej knihe¹. Ten sa viaže k Veľkej noci, k udalostiam veľkonočného piatka, soboty a nedele.

V piatok sa dejú ťažké veci. No ešte ťažšia býva sobota, kedy treba zvládnuť bežný život aj napriek tomu, že sme v piatok o niečo veľmi vzácne prišli. Ako učenici, ktorí prišli o svojho Majstra a možno aj o všetky svoje nádeje.

Ale na udalostiach Veľkej noci vidíme aj to, že po sobote príde nedeľa. Práve

1 Levi Lusko, z knihy: Očami leva

vďaka tomu dokážeme tie naše soboty o niečo ľahšie zvládnuť – lebo máme výhľad na nedeľu vzkriesenia a nového života, ktorá celkom určite príde. Vďaka Bohu, že nám túto pravdu odkryl a vďaka nej nás naplňuje pravou a živou nádejou. Len sa musíme každý deň aspoň na chvíľu postaviť na to správne miesto a zdvihnúť oči k nebu...

JANA ČÍŽOVÁ ■

WEBKAMERA

Minulý rok jsme si domů koupili webkameru. Jako prevenci před zloději, i když víme, že „profesionální“ zloději si s ní lehce poradí, může však odradit zloděje „amatéry“, příležitostné lapky. Jde o kameru, která funguje přes internet (dá se na něj připojit i bezdrátově přes wifi), na nějaké kazety můžete zapomenout. Navíc je možné data rovnou ukládat na webové úložiště, kde se záznamy uchovávají za poplatek celý měsíc.

Můžete se tak zpětně podívat, co se dělo. Dokonce se dá nastavit oznámení na mobil, které vás upozorní na jakýkoliv pohyb. Tuto funkci jsem si ale vypnul, hlavně kvůli naší kočce. Kamera

je nastavená tak, že snímá každý pohyb v okolí až do několika desítek metrů a zaznamená jej. Na vstupní brance máme nálepku s upozorněním: „**Tento prostor je monitorován.**“ Každý, kdo vchází na náš pozemek, o tom ví (na to jsou zákony). Zpočátku jsem na kameru vždy myslel, když jsem vycházel z domu, nebo se naopak domů vracel. Ale časem jsem na ni zapomněl. Když jsem se pak díval jednou zpětně na záznam, uviděl jsem, jak špatně chodím a mám sehnutá záda, uslyšel jsem se, jak si „ulevuji“ vulgárními slovy, která bych na veřejnosti neřekl a v církvi už vůbec ne. V tu chvíli jsem byl rád, že se záznamy po 30 dnech mažou a že pří-

stup do aplikace, kterou mohu sledovat kamerové záznamy, mám jen já (a manželka).

Naše kamera se zapne jen při pohybu, ale uvědomil jsem si, že Pán Bůh nás vidí a sleduje stále, a to i když se nepohybujeme. Vidí nejen naše jednání, které lze nahrát a druzí jej mohou vidět, ale také vidí do našich myšlenek. Jako lidé máme tendenci (pro mě to platí určitě) se před druhými přetvařovat, dělat se lepšími, než ve skutečnosti jsme. Na sociální sítě dáváme fotky a vzkazy, které chceme, aby druzí viděli (a někdy je i schválně ještě upravujeme). Jak bychom se ale cítili, kdybychom druhým
(pokračování na straně 25)

I sny mohou někdy promlouvat

Ze soboty na neděli 11. 02. 2024 jsem měl sen. Odehrával se v Karviné-Solci, kde v minulosti bylo hodně kališť. Pro mladší generaci: kaliště vznikala mícháním uhelného prachu s vodou, po vysušení se kaly topilo. Břehy kaliště byly porostlé stromy, především břízami. A zde se odvíjí můj sen.

Jako vášnivý houbař jsem se šel podívat do těchto svahů, zda tam něco objevím. Zanedlouho jsem našel dva krásné hříby *křemenáče* a o kousek níž jsem zahlédl třetího. Když jsem šel pro něj, utrhla se část svahu se stromy i se mnou do kaliště. Naštěstí už byly kaly tvrdší, tak jsem se s velkým úsilím připlazil k místu, kde byl svah stabilní. Když jsem se s vypětím všech sil chytil většího stromu, utrhnul se i tento svah do kaliště, *já se však díky stromu zachránil, ačkoliv celý špinavý a vysílený.*

Když jsem tento sen při snídani vykládal manželce, zeptala se mě, jestli v tom vidím nějakou Boží řeč k sobě. Na to jsem jí řekl, že nevim. Při ztišení ve sboru před nedělní bohoslužbou mi přišla myšlenka, jaké stromy byly v zahradě Eden. Bylo jich tam hodně a uprostřed nich strom poznání a strom života.

Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil. A Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu zahrady

smíš jíst. Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.“
(Gen 2:15-17)

Všimněme si, že ze stromu poznání *Bůh zakázal* lidem jíst, ze zbytku stromů i ze stromu života jíst mohli. Když oba pojedli zakázané ovoce, poznali, že jsou nazí, ztratili Boží čistotu pro každodenní setkávání s Bohem. Najednou poznali strach a už se netěšili na setkání se Stvořitelem. Pro neposlušnost byli vyhnáni z *Ráje a ztratili přístup k stromu života.*

Ten, kdo chce Boha najít a pochopit jen pouhým studiem knih a vědecky dokázat bez stromu života, kterým je Pán Ježíš Kristus, bude stále žít jako Adam a Eva ve vyhnanství od Boha. Pozor! Neříkám, že studium a vzdělávání se i ve vědeckých oborech je špatné, ale ve vztahu k poznání Boží milosti je nepodstatné.

Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však uvidíme tvář v tvář. Nyní poznávám částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne.
(I. Kor.13:12)

Potvrzení stromu života je zde:

ZDENĚK GREGER ■

Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho již znáte, neboť jste ho viděli.“

Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“ Ježíš mu odpověděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce? Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluví sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně; ne-li, věřte aspoň pro ty skutky! Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci. A začkoli budete prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu.
(Jan 14:6-13)

„Já jsem cesta, pravda i život“, řekl Ježíš. Takže veškeré poznání bez setkání s *Kristem*, stromem života, znamená, že stále ještě žijeme ve věčné smrti.

(pokračování ze strany 24)

okolo sebe měli ukázat všechny významy z naší webkamery? Tedy nejen ty, které ukázat chceme, ale i ty, které bychom nejraději udrželi v tajnosti? Jak by se změnilo naše chování, pokud bychom věděli, že naše okolí sleduje každý náš krok? Pravděpodobně bychom byli více opatrní, zvážili každé slovo, každý čin.

V životě často nosíme různé masky, přetvářujeme se, abychom zapadli, nebo aby nás ostatní viděli v lepším světle. Avšak před Bohem žádné masky nosit nemůžeme. On vidí do nejhlubších koutů našich srdcí, zná naše myš-

lenky, touhy i slabosti. Bůh nás vidí v naší nejčistší podobě, bez přetvářky a pokrytectví. Před Bohem není možné se skrýt, není možné hrát divadlo, jako to lze třeba v církvi. Předpokládám, že kdybychom o sobě navzájem vše věděli, znali naše pravé já, bez jakékoliv přetvářky, změnili bychom (k horšímu) pohled na druhé tak, jak je známe (jak si myslíme, že je známe). Chtěl bych však zaměřit pozornost na Pána Boha a jeho postoj ke mně, k nám lidem. Přestože právě On zná naše nejhlubší já, ví, jak se chováme a přemýšlíme, když nás nikdo z lidí nevidí, bezpodmínečně nás miluje.

Tato myšlenka by nám měla sloužit jako připomínka, že bychom se měli snažit žít autenticky, nejen před lidmi, ale především před Bohem. Nikoliv z povinnosti nebo poslušnosti, což jsou sice dobré motivy, ale dříve nebo později selžou, ale z lásky. Bůh to se mnou ani s tebou nevzdal, i když nás vidí 24/7. Vševidoucí oči Pána Boha jsou na nás stále upřeny, sledují naše činy, slova a myšlenky. Nejde o strach z dohledu, ale o osvobození v pravdě, že jsme milováni a přijímáni takoví, jací jsme. Je to výzva k životu bez pokrytectví a přetvářky tak, jak o tom učil sám Pán Ježíš.

ONDŘEJ ŠIMIK ■

Rehabilitace

poválečných traumat

Ve dveřích Charitativního fondu Betánie v Polianě na Ukrajině potkávám maminku s malým dítětem v náručí. Přišla se rozloučit a poděkovat za rehabilitační pobyt. Mladá krásná žena, hezky oblečená, decentně namalovaná, jen tváře má červené. Vypadá to, že přes den je silná pro děti a v noci pláče. Má ještě jedno malé dítě a většího kluka, který je na frontě. Měla ještě dalšího syna, ale ten před měsícem ve válce padl. Před třemi týdny přijel z fronty na čtrnáct dní její manžel. Říkala mu, ať si nechá u zubaře opravit tu špatnou korunku. On na to, že teď na tom nezáleží a že pokud by se něco stalo, tak ho podle té korunky alespoň rozpoznají. Před týdnem ho zasáhla raketa. Celý shořel a ano, identifikovali ho podle jeho špatné korunky. Čekal jsem, že paní bude rezignovaná, zahořklá, ale

ona je milá a otevřená. Vnitřně je to pro ni nejspíše devastující. Ona je ale silná. Musí být. V tomto pro ně temném období je jediným záchytným bodem pro své děti.

Jmenuji se Petr Húšť a už skoro dva roky pracuji jako humanitární pracovník pro Ukrajinu a na Ukrajině. Spolupracuji zde s Charitativním fondem Betánie, s Biblickým seminářem v Kyjevě a s Biblickou ukrajinskou společností, také v Kyjevě. S osmnáctičlenným týmem poskytujeme humanitární pomoc v oblasti frontové linie, staráme se o přesídlence na Ukrajině a pořádáme rehabilitační pobyty poválečných traumat. Jezdím na Ukrajinu pravidelně jednou měsíčně. Doposud jsem se také staral o uprchlické tábory na západě Ukrajiny a jednou měsíčně jsem vypravoval 1-2 kamiony z České republiky, převážně do oblasti frontové linie.

Z toho všeho, co děláme, tak největší přínos a odezvu vnímáme z rehabilitačních pobytů poválečných traumat.

Tyto pobyty pořádáme pro čtyři cílové skupiny. Pro manželky a děti padlých vojáků, pro děti z oblasti frontové linie, pro vojenské kaplany a pro volontéry - dobrovolníky, kteří slouží tam, kam by většina lidí nešla. Tyto pobyty pořádáme na 10-14 dní na západě Ukrajiny. Na pobytech jsou k dispozici psychologové, psychiatři i duchovní pracovníci. Pro některé účastníky rehabilitací stačí, když si odpočinou mimo válečné území, promluví si o tom, co prožili a někdo se za ně pomodlí. Mají také možnost si v klidu naplánovat další život. Jiní účastníci potřebují jednorázovou či dlouhodobou odbornou péči, někteří i nasazení medicíny.

V tomto roce se chystáme uspořádat dalších 12 pobytů. Cena za jednoho účastníka je 500 Kč na den, to znamená 5 000 Kč za pobyt. Rehabilitační pobyt je pro 50 osob, to znamená, že jeden pobyt vyjde na 250 000 Kč. Na 12 pobytů potřebujeme 3 000 000 Kč. Dál budeme poskytovat humanitární pomoc na frontové linii, spolupracovat s vojenskými kaplany a starat se o uprchlická centra. Kde ale potřebujeme pomoc, je najít prostředky na rehabilitační pobyty.

Prosím podpořte svým darem jako jednotlivci, skupina přátel nebo jako společenství rehabilitací lidí, kteří trpí post-traumatickou stresovou poruchou v důsledku války. Svůj dar zašlete na účet 2302201835/2010 zřízený Křesťanskými sbory speciálně a výhradně pro humanitární pomoc na Ukrajině. Pro podporu rehabilitačních pobytů uveďte variabilní symbol 122024. Na vyžádání vám rádi vystavíme potvrzení o daru.

V případě dotazů mne prosím kontaktujte.

Děkuji vám za případnou podporu

Návštěva ve sborech v Číně

Sedíme právě v hotelu jednoho mnohamilionového města v Číně, abychom zde asi týden navštěvovali sbory i jednotlivé věřící a mluvili s nimi o tom, jak se jim daří. Během dne nás navštěvuje řada pracovníků z různých sborů, které jsme navštívili naposledy před čtyřmi lety, tedy před covidovým obdobím. Během těchto biblických hodin mluvíme také o pastýřské péči o sbory, což většinou trvá dlouho do noci.

Za poslední roky se dost věcí změnilo. Je tady daleko tišeji. Na letištích vládne pro nás nezvyklé prázdno, po ulicích jezdí většinou elektromobily, takže také ticho. Je cítit výrazně méně smogu, ale zároveň – jak se nám to momentálně jeví – ve sborech je méně života a více rezignace. Mnoho obchodů během covidu zkrachovalo, vzrostla nezaměstnanost, z hospodářského růstu dřívějších let není vidět nic.

Avšak pokud jde o pronásledování křesťanů – přinejmenším v provincii, kde se právě nacházíme – není nic cítit. Křesťané jsou zde opatrnější, ale přitom mají odvahu se scházet zase veřejně. Zdá se, že vláda má momentálně jiné problémy než ztěžovat život křesťanům.

Děkujeme za vaše modlitby.

VYBRÁNO Z ČASOPISU FEST & TREU, 2023/4
PŘEKLAD JAN VOPALECKÝ

PETR HÚŠŤ
PETRHUST@GMAIL.COM
+420 603171555 ■

Dětská misie: misionáři, kteří necestují do ciziny

Dětská misie je neodmyslitelně spojená s křesťanskou evangelizační prací mezi dětmi i v České republice. Dlouhé roky se v ní angažovala Irena Zemanová, která byla také členem její Národní rady. V současné době je ředitelem Dětské misie Zbyšek Šíkula, který pro její rozvoj vyvíjí nemalé úsilí. Jan Vopalecký mu položil několik otázek.

Zbyšku, můžeš sáhnout trochu do historie a přiblížit, jak Dětská misie, původem z USA (anglický název Child Evangelism Fellowship – CEF), působila u nás za komunismu?

První misionářka CEF přijela do tehdejšího Československa už v roce 1947, ale nedlouho po únorovém převratu ji komunistické úřady vypověděly ze země. Po dlouhých 40 let nesvobody působila CEF u nás ilegálně, zejména prostřednictvím pracovníků vídeňské pobočky a s velkou osobní účastí tehdejšího evropského ředitele Sama Dohertyho. Pořádala se školení pracovníků s dětmi v Rakousku, Polsku i u nás a odvážní bratři a sestry od nás i ze zahraničí dováželi literaturu – flanelografy, knížky beze slov a jiné pomůcky.

Jak se DM prosadila v Česku po sametové revoluci a kdo se o to zasloužil?

Po pádu železné opony Sam Doherty usiloval o ustanovení národních poboček ve všech státech východního bloku. V Československu tuto snahu od počátku podporovali mimo jiné bratři Daniel Coufal, Stanislav Kaczmarczyk a sestra Irena Zemanová.

Ty ses k práci v DM dostal později, že?

S Dětskou misí spolupracuji od roku 1995 jako dobrovolník, v roce 2008 jsme s manželkou přijali od Boha povolání ke službě na plný úvazek. Od ledna 2009 mám odpovědnost za službu DM v ČR.

Máte jako DM nějakou zkušenost, spolupráci s našimi (Křesťanskými) sbory?

Bratři a sestry z Křesťanských sborů jsou našimi cennými a věrnými spolupracovníky. Od počátku činnosti DM mají stále místo v Národní radě, však víš, Jendo. Jsou mezi vámi dárci, modlitebníci, studenti na našich kurzech i odběratelé literatury a pomůcek. Vě-

roučně má DM ke Křesťanským sborům velmi blízko.

Co prakticky DM dělá, kde a jak je možné se s ní setkat?

DM má čtyři základní způsoby práce:

- Nejviditelnější je přímá práce s dětmi – kluby, víkendovky, tábory, programy na školách, korespondenční kurzy.
- Neméně důležitá je oblast vzdělávání a přípravy pracovníků s dětmi.
- Vydávání pomůcek a literatury pro učitele i děti.
- V neposlední řadě modlitební zápas za děti. Ten považujeme za rozhodující hnací motor všeho, co se v Dětské misii děje.

Máte i zaměstnance? Kolik? Co dělají?

Kromě velké skupiny dobrovolníků máme v současné době pět misionářů,

Jaká je pravděpodobnost, že přijmete bratra/sestru, oddaného Kristu, který má vztah k dětem?

V procesu jednání s uchazeči o službu je naprosto klíčové to, aby věděli, že je k tomu volá Bůh. Nehledáme někoho, kdo třeba momentálně nemá práci a DM by pro něj byla jen jednou z alternativ. Hledáme lidi, kteří si uvědomují, že děti jsou bez Pána Ježíše Krista ztracené, a mají touhu Krista mezi dětmi zvěstovat a děti vyučovat. Měl by to být člověk, který je ukotvený ve společenství Božího lidu a má v něm dobrou pověst. Může to být někdo, kdo uplatní také jiná obdarování, než je přímá práce s dětmi (příprava literatury, organizace kurzů apod.).

Bbudeme vděční i za dobrovolnickou pomoc nebo částečný pracovní úvazek.

Můžeš uvést nějaký příklad ovoce vaší služby?

Martin z necírkevní rodiny uvěřil na tábore, když byl ještě malý. Po čase na to vzpomínal jako na něco, co mu velmi pomohlo, aby se nebál. Ted' sám na táborech slouží jako vedoucí, modlí se za jiné a pomáhá dalším dětem, aby uvěřili v Pána Ježíše.

A věk?

Věk zájemce o službu není rozhodující. V Dětské misii se uplatní jak mladí bratři a sestry, kteří mají více nadšení a méně zkušeností, tak ti, u kterých je to opačně. ☺ Máme dobré zkušenosti s mladým manželským párem i s člověkem, který to má do důchodu za pár...

Jaké na něho budete mít další nároky?

Každý, kdo chce pracovat v DM, prochází přípravným kurzem v trvání tří měsíců. Důležitou podmínkou je také to, aby si postupně budoval svůj podpůrný tým modlitebníků a dárců. Každému, kdo v této službě začíná, Dětská misie pomáhá, ale je to pro každého svým způsobem zkouška důvěry, že se mu Bůh postará o všechno potřebné k životu a službě.

OTÁZKY KLADL JAN VOPALECKÝ ■

kteří jsou zaměstnanci a naplno se věnují práci ve všech čtyřech výše uvedených oblastech. Do června minulého roku byl naším zaměstnancem také Daniel Fér, jehož někteří čtenáři znají z jeho přednášek a zejména korespondenčních kurzů, které navrhl a naprogramoval. V současné době prochází vážnou nemocí a neúčastní se služby DM.

Naším dlouhodobým cílem je, abychom měli pracovníka v každém ze 14 krajů České republiky.

Takže hledáte další pracovníky?

Ano, hledáme bratry a sestry, kteří mají od Boha povolání k misijní práci mezi dětmi a kteří se shodnou s významím víry DM. Jsme připraveni je k misijní práci vyškolit a pomáhat jim v ustanovení služby v regionu, kde žijí nebo který si pro svou službu zvolí.

Pokrytecká zbožnost

Tématem tohoto čísla je „Opravdovost a přetvářka“. Týká se to jistě všech lidí, protože každý z nás má své slabé stránky, které se snažíme zamaskovat. Může to být v práci, v sousedství, prostě tam, kde se bojíme, že tyto naše slabé stránky někdo využije a zneužije. Avšak v první řadě se to týká věřících křesťanů. Nekřesťané se někdy totiž za své názory a postoje nestydí, naopak se dokonce svým často hříšným postojem dokonce chlubí a doporučují a snaží se ho protlačit mezi další lidi (např. LGBT+ komunita), které vyzývají, aby se nestyděli a svůj postoj dali jasně najevo. Proto jsem si vzal na mušku právě pokryteckou zbožnost, která se týká lidí vyznávajících, že jsou křesťané. Právě nám křesťanům totiž hrozí toto nebezpečí přetvářky a pokrytectví zcela aktuálně.

Pán Ježíš na toto téma mimo jiné vyprávěl podobenství o dvou mužích, kteří se přišli do chrámu modlit: „Dva muži vstoupili do chrámu, aby se modlili; jeden byl farizeus, druhý celník. Farizeus se postavil a takto se sám u sebe modlil: 'Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci, nebo i jako tento celník. Postím se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám.' Avšak celník stál docela v zadu a neodvážil se ani oči k nebi pozdvihnout; bil se do prsou a říkal: 'Bože, slituj se nade mnou hříšným.' Pravím vám, že ten celník se vrátil ospravedlněn do svého domu, a ne farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se poníží, bude povýšen.“ (L 18,10-14)

Farizeus se nesporně považoval za zbožného Žida. Vyplývá to z toho, co o sobě v modlitbě říká. Jeho pohled však byl povrchní (kdyby důsledně prošel svůj život, našel by spoustu věcí, kde selhával – přinejmenším v tom, že se velmi pohrdavě vyjádřil o celníkovi, který se tam také přišel modlit). Celník si byl naopak vědom své hříšnosti a sla-

bosti a volal k Bohu o slitování.

Myslím, že toto podobenství perfektně vystihuje chování nás křesťanů i dnes. Je jako vystřižené z dnešní doby. Do shromáždění chodí řada nejruznějších lidí. Jsou zde aktivní pracovníci v církvi, kteří vše řídí, vedou, rozhodují o tom, jak by měla církev vypadat. Vždy je v neděli anebo i ve všední dny najdete ve sboru či ve skupinkách. Mnohdy se ale vyjadřují velmi neuctivě a pohrdavě o jiných, kteří se takto neprojevují, a mluví o jejich neduchovnosti a nezájmu. A také by je rádi „přetvořili ke svému obrazu“. Chodí sem také lidé, kteří jsou zaměstnaní v práci (musí splňovat požadavky svých nadřízených), a když přijdou domů, vykonají s námahou jen to nejnnutnější a pak jdou zcela vyčerpáni spát. Chodí sem také lidé, kteří si jsou velmi dobře vědomi své hříšnosti. Třeba lidé, kteří dlouhou dobu bojují s nějakou závislostí. Chtějí zvítězit, ale jejich závislost je silnější a oni znovu a znovu podléhají. (Věřte mi, vím, o čem mluvím. I já jsem byl v takové situaci, a to řadu let. Ale to je na samostatné povídání, snad někdy jindy.) Jaké to má následky? Buď zklamaně odejdou, protože jsou si vědomi, že takoví nikdy nedokážou být a vědí, že jim to druzí budou vyčítat, anebo zůstanou a budou někde prožívat svůj křesťanský život bez radosti. Anebo „pochopí“ a přizpůsobí se dané atmosféře ve sboru. Začnou předstírat aktivitu, jen aby byli přijati a uznáni za „příkladné křesťany“. A tak vznikne nová generace pokrytců.

Přitom často zapomínáme na jednu důležitou věc, a sice to, že Pán Bůh nerozděluje náš život na nedělní (kostelový, resp. související s činností v církvi, kdy si nasadíme zbožnou masku a dáváme najevo jako ten farizeus své křesťanské ctnosti) a na všední život v prostředí, kde se pohybujeme během týdne (domácnost, škola, pracoviště, sousedství apod.). Nemůžeme Pána Boha přece ve všedním životě odstavit. Manželka evangelisty Billyho

Grahama měla doma u sporáku napsi: „Zde se třikrát denně koná bohoslužba“. Jemu patří celý náš život a ten všední je velmi důležitý, protože naše okolí nás bedlivě pozoruje, a naše jednání buď naše svědectví podpoří, anebo ho zcela znehodnotí. Rád bych zde uvedl jeden skutečný příběh ze života. Jedna sestra měla tu nectnost, že lidi kolem sebe pomlouvala a kritizovala – a pak jim chtěla svědčit o Pánu Ježíši. Jakou to mělo pointu? Předseda zemědělského družstva, kde pracovala, jí řekl něco v tomto smyslu: „Milá paní X, já přijdu do nebe sedmkrát spíš než vy! Vy nejprve všechny pomluvíte, a pak si hrajete na svatou!“ Mohla se pak snažit svědčit sebevíc – bylo to házení hrachu na stěnu. Její křesťanské úsilí vyšlo naprosto vniveč, naopak vyvolalo odpor vůči křesťanům.

Křesťanské pokrytectví se může projevit také v církvi během bohoslužby. Docent Biblické teologické akademie ve Wiedenestu Wolfgang Klippert, vyučující homiletiku, jednou řekl: „Nedovedete si představit, kolikrát během bohoslužby, která lidem připadá nudná, bylo uvařeno obědů, či opraveno různých spotřebičů.“

Zbožné pokrytectví se může projevit i přímo při Památce Páně. Občas se stane, že ji někdo chápe jen jako rutinu, jako povinnou součást bohoslužby. Mnozí říkají, že jim to nic neříká a nic nedává! I když tuto slavnost nevnímá jako příležitost, jak radostně chválit našeho Spasitele a vzdávat mu čest, která mu právem patří, tak i přesto bere účast na Památce, protože se to tak dělá, protože byl pokřtěn a je členem sboru! „Ještě by si mysleli, že jsem něco hrozného provedl!“ – tak si to omlouvá. Nechce vybočovat z řady. Tragické. Není to jen otázka současnosti. I v první církvi to tak bylo, např. v Korintu slavili Památku tak, že jedni měli hlad a jiní byli opilí! (viz 1Ko 11,20-34). Taková účast na Památce Páně je nehodná a má za následek odsouzení. Takoví lidé nemohou počítat s Božím požehnáním!

Kěž nás Pán chrání před zbožným pokrytectvím a před pohrdáním a zlehčováním jiných. Svědčí to o nedostatku bratrské lásky. Pán Ježíš přijal i ty „silné ve víře“, ale také ty „slabé“ a trpělivě

1 O tomto členění podrobněji viz: Tomáš Pala, *Aby uvěřily všechny národy*, kap. 14, str 99-102, A-Alef Ostrava 2008, ISBN 978-80-86509-60-0

Příběhy z Vietnamu

Nad všechny mocnosti

„Dal by sis sklenku hroznové šťávy?“ zeptala se Hien. Naprosto nevinná otázka, jenže tuto hroznovou šťávu žena právě vzala z rodinného oltáře. Hien přináší denně oběti duším zemřelých předků prostřednictvím vůní, jídla a květin. Hien je buddhistkou. Informace je uvedena v jejím občanském průkazu a její vlastní slova to potvrzují. Nad rodinným oltářem je umístěn symbol Cao Daism, což je náboženské hnutí specifické pro Vietnam. I v ostatních místnostech má Hien další malé oltáříky, třeba „bůžka kuchyně“ a mnoho jiných. Podobně jako většina jejich krajanů se také Hien velmi bojí duchů.

Většina domů ve Vietnamu má oltář sloužící k uctívání rodinných předků. Mnohdy je jednoduše zakomponován do větších kusů nábytku. Vypadá jako

prostor pro televizi nebo polička na knihy. Najdete tam lampičky, vonné tyčinky, obětní misky a fotky zesnulých příbuzných.

Na svět duchů se nahlíží jako na pokračování života, a proto i mrtví předkové potřebují materiální věci. Na domácích oltářích pálí papírové peníze (nejsou to skutečné peníze), auta a jiné předměty z papíru. Pokud rodina dostane dárek, třeba jen tabulku čokolády, napřed jej umístí k rodinnému oltáři, aby se z něj měli radost nejprve předkové. Po několika dnech rodina obvykle věci odstraní a sní nebo vypije. Vietnamské rodiny přinášejí tyto oběti, aby své předky usmířili. Věří totiž, že duchové předků mohou ovlivnit jejich životy jak v dobrém, tak i ve zlém.

Vzhledem k jejich každodennímu propojení s duchovním světem, je třeba nové věřící vyučovat, že Ježíš, jejich Spasitel, je nad všemi mocnostmi a zaslubuje lásku, která snímá všechny strach. Bůh, jejich Stvořitel, nechce oběti, ale hledí k srdci (Žalm 50 a 51).

(pokračování ze strany 28)

nás vede naším životem a dovede nás až do konce. Kéž i my dovedeme přijímat s opravdovou bratrskou láskou všechny své bratry, i ty, kteří mají na různé věci jiné pohledy, než máme my. Vždyť „Láska je trpělivá, dobrotivá, láska nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nerozčiluje se, nepočítá zlo... Všechno snáší, všemu věří, ve vše doufá, všechno vydrží.“ (1Ko 13,4-7) Také nikdy nezapomínejme na to, že „jen částečně poznáváme a částečně prorokujeme...“ a že „nyní vidíme jako v zrcadle, zastřené, potom však uvidíme tvář v tvář. Nyní poznávám částečně, potom poznám důkladně, jak jsem byl také sám poznán“. (1Ko 13,9,12)

TOMÁŠ PALA ■

Náměty k modlitbám

- *Modlete se, aby byli lidé už neměli strach, který spoutává mnohá srdce, když se neustále snaží usmířit si duchy.*
- *Proste Pána, aby prolomil tradiční pověřivé uctívání, které je překážkou pro víru v Ježíše.*
- *Modlete se za lidi, aby věřili, že Ježíš je „nade vším stvořením“ (Koloským 1,15) a skrze Něj mohou být vysvobozeni z duchovního otroctví.*

Svoboda vyznání

„Jen se podívejte na všechny ty lidi v církvích a pagodách a na všechny jejich aktivity, když slaví bohoslužby. Zjistíte, že žádné duchovní aktivity nejsou zakazovány.“

V roce 2004 garantovala vietnamská vláda prostřednictvím „Vyhlásky o víře a náboženství“, svobodu náboženství a vyznání. V roce 2005 vydal premiér

„Zvláštní směrnici k protestantismu“, díky které zakomponoval protestantismus do zákona o náboženské svobodě. Jedno vietnamské přísloví říká: „*Zákon císaře ustupuje zájmům vesnice.*“ Jinými slovy: To, co vláda oficiálně nařídí, nemusí nutně fungovat v praxi.

Samozřejmě, že danou legislativu interpretují různé místní samosprávy různě. Na některých místech byly pro církve zavedeny komplikované registrační procedury a mnoho žádostí bylo zamítnuto. Církve na venkově čelí ještě větším problémům, protože musí projít registračním procesem řízeným přímo vládou.

Registrace přitom slibovanou svobodu zdaleka nepřináší. Mezinárodní zapojení vyžaduje další vládní povolení a většina žádostí je zamítnuta jako „nepotřebné“. Z tohoto důvodu církev ve Vietnamu není schopna navázat spojení s církvemi za hranicemi země. Navíc, pokud je církev jednou zaregistrována, je velmi obtížné změnit její stanovy, upravit strukturu řízení církve z důvodu nových projektů či růstu. Registrace uděluje právo církvi pracovat výlučně v jejich vlastních budovách. Setkání mimo registrovanou budovu, například domácí skupinky nebo různé společenské aktivity, stále zůstávají zapovězeny. Je smutné, že o dvou z pěti plně zaregistrovaných protestantských církví se říká, že získaly svou registraci díky úplatku.

násilí. Došlo to tak daleko, že byla nucena obrátit se o pomoc na místní policii. Ta se však postavila na stranu manžela a vůbec nezasáhla. Tuyetin muž na místním úřadě zařídil, aby Tuyet a jejich dcera byla vyškrtána z rodinného registru. Za normálních okolností jde o ilegální postup. Když se Tuyet obrátila na úřady, jednoduše se vyjádřili, že: „*Ve Vietnamu je jedna jediná strana. Komunistická.*“ Tuyet se obrátila se svým případem na „*Svaz žen*“, ale ten odmítl pomoc s odůvodněním, že je křesťankou.

Být křesťanem ve Vietnamu znamená čelit mnoha následkům. Někteří věřící, zvláště původem z národnostních menšin, mohou čelit vězení, fyzickému násilí, je jim odebírán majetek, jsou vyslýcháni a obtěžováni. Křesťané, kteří se účastní ilegálních domácích pobožností, jsou pod „dohledem“ a podstupují přinejmenším riziko pokuty nebo dokonce vězení. Někteří jsou odloučeni od rodin. Navzdory zprávám o zatýkání vedoucích církevních pracovníků a o ničení církevních budov, křesťanství je na vzestupu. Více než 300 000 věřících pochází z národnostní menšiny Hmong.

Míra pronásledování křesťanů se však napříč Vietnamem různí. Například v Ho Či Minově Městě se větší, státem uznané denominace těší nebyvalé svobodě, zvláště na půdě církevních budov. Větší veřejné akce stále čelí omezováním.

Když zemřel, bylo přirozené, že její rodina začala uctívat na domácím oltáři. Mít tak respektovaného příbuzného bylo přece výsadou. Bezesporu to byl určitě jeho vliv na spirituální svět, který umožnil přijetí Tram na prestižní univerzitu v Ho Či Minově Městě.

Dětem je vštěpován ateistický komunistický světonázor po celou dobu vzdělávání. Přesto se mnoho Vietnamců drží tradiční víry. Tram si vlastně vůbec nebyla jistá, na čí straně je pravda. Z vlastní zkušenosti věděla, že ani náboženství jejich rodičů ani komunistický světonázor jí nepřinášel odpovědi.

Během studia na univerzitě potkala Tram křesťany. Když se postupně dovídala o Ježíši, začaly jí věci dávat smysl. Nakonec dostala odpovědi na všechny své otázky.

Vždy, když se vracela domů, se její rodina modlila ke strýci a prosila o pomoc a ochranu. Chybět na tomto obradu bylo velmi neuctivé. Mnoho Vietnamců nazvalo křesťanství „náboženstvím, které ze svého života maže prarodiče“. Jak tedy může být Tram křesťankou a zároveň prokazovat své rodině patřičný respekt?

Vietnamská evangelická církev (ECVN) radí věřícím nejíst a nepít nic, co bylo předtím obětováno na rodinném oltáři, aby tak dali najevo, že se neúčastní uctívání předků. Někteří věřící na rodinné náboženské akce raději vůbec nechodí, jiní se zase neúčastní vybraných obřadů, které jsou modloslužebné. Pro nově věřící jde o těžká rozhodnutí.

Náměty k modlitbám

- *Děkujte Bohu za to, že ve Vietnamu je patrný pokrok ve svobodě vyznání; modlete se za to, aby tato svoboda byla zaváděna podle spravedlivého práva v celé zemi.*
- *Děkujte Bohu za to, že církev ve Vietnamu roste, přestože je stále malá.*
- *Modlete se za moudrost a integritu duchovních vedoucích v církvi.*

Náměty k modlitbám

- *Modlete se za moudrost pro pastory a věřící v registrovaných i neregistrovaných církvích, zejména v situacích, kdy vstupují do kontaktu s úřady.*
- *Modlete se za vytrvalost pro Vietnamské věřící, kteří procházejí pronásledováním; aby svým srdcem přijali, že skrze jejich utrpení je oslaven Kristus. (Filipským 1:20-21)*
- *Chvalme Boha za růst církve, zejména mezi Hmongy, v letech tvrdého pronásledování.*

Náměty k modlitbám

- *Modlete se za ty, kteří opouštějí rodné vesnice. Mají tak příležitost slyšet evangelium.*
- *Proste Boha, aby dal vietnamským věřícím moudrost v tom, jak správně ctít a respektovat své rodiny, aniž by museli dělat ústupky ve své víře.*
- *Modlete se za nově věřící, kteří potřebují najít správnou rovnováhu mezi vírou v živého Boha a tradičním očekáváním ze strany svých rodin.*

Pronásledování

Když se Tuyet stala křesťankou, začala z důvodu vyznání čelit odmítavému postoji manžela, který vyústil ve fyzické

Tlak v rodině

Tramin strýc byl mnich a byl velmi uznávaný v regionu, ve kterém žili.

PŘEVZATO S LASKAVÝM SVOLENÍM
OMF INTERNATIONAL ■

Brat Ilko Kozár

29. 9. 1941 – 4. 1. 2024

Brat Ilko bol špeciálny človek. Už aj svojím menom – iného s takým menom som nestretla. Žili sme spolu v jednom zbore a tak som si spätne uvedomila, ako veľmi ovplyvnil môj život.

Moja najvzdialenejšia spomienka na neho je, keď som mala asi 9 rokov, že mňa s mamou pozval ku Hudecovcom, kde v obývačke zorganizoval vianočné stretnutie a ja som tam spievala pieseň Len jasličky chudobné...

Potom, keď už chodil s Milotkou, založili oni dvaja v našom zbore besiedku a ja som začala do nej chodiť. To som mala 10 rokov. A keď mali svadbu – to bolo v dome u Hudecovcov – na druhý deň bol ešte u nich spoločný obed a tam pozvali aj mňa.

Keď som mala 12 rokov, môj otec bol už v tej dobe pomerne nevládný, a tak ho bratia chodili k nám navštevovať. Raz takto prišiel k nám aj brat Ilko, bolo to 16. januára 1969, a keď sa už s otcom porozprával, začal sa rozprávať so mnou. Všetko si už nepamätám, ale viem, že sa ma pýtal, či viem, že Pán Ježiš klope na dvere. Či sú to dvere do neba? A ja som odpovedala, že viem, že klope na dvere môjho srdca. Chvíľu sme sa ešte rozprávali a potom sme sa spolu modlili a ja som odovzdala svoje srdce Pánu Ježišovi.

Ďalší taký predel bol, keď som mala 15 rokov. Ja som dovtedy chodila do zhromaždenia len v nedeľu popoludní. Zase prišiel brat Ilko navštíviť môjho otca a potom, keď sa už chystal k odchodu, začal nám rozprávať, že teraz sa na utorkových biblických hodinách začne preberať Nový zákon, evanjelium Matúša a že by bolo vhodné, keby som aj ja s mamou tam začala chodiť. A my sme naozaj začali pravidelne chodiť na tie biblické a viem, že pre mňa to bolo niečo ako objavovanie nového sveta. Pravidelne som si na tých biblických písala poznámky, ktoré mám dodnes niekde odložené.

A ešte jedna vec sa udiala v tomto čase. Mala som 15 rokov a chodila som ešte do besiedky, hoci som sa tam už vôbec nehodila. V ten rok sa v Nitre ocitlo niekoľko študentov, neskôr aj vojakov na prezenčnej službe a u Kozárovcov – teda v dome Hudecových – sa začala schádzať mládež. A Ilko ma na tú mládež pozval.

Pravdupovediac, ako som sa už nehodila do besiedky, tak ani na tú mládež som sa ešte veľmi nehodila, lebo všetci tam boli starší ako 19 rokov. Napriek tomu mám na tú mládež veľmi dobré spomienky, tu sa dial môj duchovný rast. Ilko mal dar pedagóga, vždy nám určil nejakú tému, čo si máme doma prečítať, a potom sa na začiatku každého pýtal, čo ho v tom texte oslovilo, a vždy začal od najmladšieho. A potom on povedal nejakú myšlienku. Na konci sme sa vždy spolu hrali nejakú biblickú hru. A samozrejme veľa sme spievali, aj štvorhlasne. Z týchto mládeží si mnohé myšlienky pamätám doteraz. Neskôr, keďže to bolo za komunistov a oni boli sledovaní, sme museli stretnutia presunúť do zhromaždenia. Aj keď bývali na Klokočine, mali odpočúvaný telefón.

Keď som mala 17 rokov, oslovil ma, či by som neskúsila viesť besiedku. Na tej prvej aj bol so mnou. Pamätám si, že za 15 minút som deťom povedala všetko, čo som chcela, a nevedela som, čo ďalej, a tak som ich začala učiť pieseň.

Chodila som s nimi aj na stretnutia na Remate, kde sa pripravovali pobyty detí na leto. Túto prácu mali Kozárovci na srdci a mali na to systém, aby boli oslovené všetky deti v Kresťanských zboroch. Na jar bolo stretnutie, kde sa to chystalo, na jeseň vyhodnotenie pobytov. (Všetko to muselo byť tajné, bolo to s rizikom.) A takto ma Kozárovci priviedli k práci s deťmi na pobytoch a na besiedke. A stalo sa to mojou srdcovkou.

Brat Ilko mal veľký dar služby slovom. Ako som už hovorila, bol rodený pedagóg. Jeho služba mala svoju logickú postupnosť a na záver ju vždy zhrnul do nejakých piatich bodov. Viem, že keď som bola mladá, som si tie body zapamätala, a keď som prišla domov, podľa tých piatich bodov som si vedela napísať celú jeho kázeň. Ilko mohol byť profesorom matematiky, ktorú výborne ovládal, ale ako kresťan za komunistov učiť nemohol. Jeho otec bol presvedčený komunist a raz mu povedal: „Ty si mohol byť poslanec, keby si nebol veriaci.“ Ale on sa vydal cestou ako jeho veriaci mamička.

Kozárovci každý rok organizovali pre mládež stanovačku s turistikou, ale

mňa tam moja mama nikdy nepustila. Ale raz v roku 1979 to zorganizovali tak, že sa spalo v zborovom dome v Martine a tam ma mama pustila.

A tam som prvýkrát stretla Jendu – môjho manžela, s ktorým sme spolu už 41 rokov. Brat Ilko bol potom aj svedkom na našej svadbe.

Mnoho rokov pracoval s bratmi Jancom Hudecom a Jankom Kučerom na príprave spevníka, ktorý teraz v Kresťanských zboroch na Slovensku už vyše 30 rokov používame. Veľa úžitku sme mali aj z detských básničiek a programov, ktoré pre vystúpenia detí z besiedky pripravoval na rôzne biblické témy.

Viem, že sme občas mohli pozorovať, ako v živote brata Ilka bojoval ten starý Ypso s Newmanom – v príbehoch pre deti ten starý človek s novým. Ale povedzte, kto z nás nemusí občas s tým starým človekom v našom živote bojovať! Táto skutočnosť vôbec nezatieňuje moju veľkú vďačnosť voči Bohu za to požehnanie, ktoré som službou tohto brata dostala.

Posledných 30 rokov sa venoval práci na Emmauských biblických korešpondenčných kurzoch. Obdivovala som jeho vytrvalosť v tej práci, aj keď už kurzy nemali až takú hojnú účasť. A zvlášť obetavo sa venoval väzňom, ktorí tieto kurzy absolvovali.

Na Silvestra ešte prišiel do zhromaždenia, hoci už takmer nevládal chodiť. A na silvestrovské posedenie mal ešte pre nás pripravenú výbornú biblickú hru. Už ťažko hovoril, ale ešte to zvládol plne zorganizovať. Viac ako pol hodiny sme sa hrali a overovali si svoje biblické vedomosti. Takto krásne sa brat Ilko s nami v zhromaždení rozlúčil. Ďalšiu noc ho už sanitka odviezla do nemocnice, odkiaľ po necelých troch dňoch odišiel k Pánovi.

„Pamätajte na svojich vodcov, ktorí vám hovorili Slovo Božie... Nasledujte takú vieru.“ (Žd 13,7)

Aj brat Ilko už patrí k tomu veľkému oblaku svedkov...

EDITA MALÁČOVÁ ■

Vážne otázky

*Požehnaný muž, ktorý sa nadeje na Hospodina...
bude ako strom zasadený nad vodami,
ktorý zapustil korene nad riekou...
jeho list bude zelený, ani sa nebude báť v suchý rok
ani neprestane rodiť ovocie.
Jeremiáš 17,7-8*

*Býva vo vás ten Duch lásky,
ktorý dáva Božiu moc?
Znáte Jeho závan vzácny,
zaženie keď zloby noc?
Dáva rásť vám v dobrý strom,
ovocím čo zdobí On –
ktorý slúži bližným k blahu –
zeleň dáva, žitia vlahu?*

*Kristove či vzácne slová,
príkazy sú milé vám?
Činíte ich radi znova
v sile, ktorú dáva sám?
Božie deti zahŕňať
vrelou láskou viete snád',
sú to vaši milovaní,
či ich líbiť niečo bráni?*

*Snád' hriech nie je vašim pánom,
lež vy nad ním vládnete...
chcete slúžiť Božím plánom
napriek Zlému vo svete?
Kráľ náš ho už porazil –
chcete s Ním byť víťazi?
Vzdávajte Mu poctu pravú,
rozhlasujte Jeho slávu!*